

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania: policji, prokuratury, sądownictwa, więziennictwa i zakładów dla nieletnich oraz adwokatury.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych, skazanych przez sądy zarówno pierwszej instancji, jak i prawomocnie oraz o orzeczeniach kar, środków wychowawczych lub poprawczych wobec nieletnich podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930) lub innych ustaw szczególnych. Dane z okresu obowiązywania Kodeksu karnego z 1969 r. (do 31 VIII 1998 r.) oraz ustawy karnej skarbowej z dnia 26 X 1971 r., Dz. U. Nr 28, poz. 260, z późniejszymi zmianami (do 16 X 1999 r.) podano po dostosowaniu do nowych przepisów.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Według kwalifikacji Kodeksu karnego z 1969 r. (ustawa z dnia 19 I 1969 r., Dz. U. Nr 13, poz. 94, z późniejszymi zmianami) do dnia 31 VIII 1998 r. — przestępstwem była zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego (w tym także występki skarbowy zagrożony samoistną karą grzywny) oraz występki ścigany z oskarżenia prywatnego objęty postępowaniem przyspieszonym lub oskarżeniem prokuratora, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego albo w wyniku czynności prawnie zastępujących to postępowanie.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. Zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. **warunkowe umorzenie postępowania** stosuje wyłącznie sąd. Od dnia 1 IX 1998 r. prokuratura składa do sądu wnioski o warunkowe umorzenie postępowania.

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of: the police, public prosecutor's office, courts of law, the penitentiary system, juvenile institutions and attorneys.

2. Data concerning ascertained crimes, adults convicted in the first instance and the verdicts of which have been upheld as well as juveniles with regard to whom educational and correctional measures have been adjudicated are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930) or other specific laws. Data from the period in which the Criminal Code of 1969 (until 31 VIII 1998) as well as from the Treasury Penal Law, dated 26 X 1971, Journal of Laws No. 28, item 260, with later amendments (until 16 X 1999) were valid are given after adapting them to the new regulations.

3. **An ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

In accordance with the Criminal Code of 1969 (the law dated 19 I 1969, Journal of Laws No. 13, item 94, with later amendments), until 31 VIII 1998 a crime was a felony or misdemeanour prosecuted upon public accusation (also including a public revenue-related misdemeanour carrying an automatic fine) as well as a misdemeanour prosecuted upon private accusation by accelerated proceedings or by a public prosecutor, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings or actions legally replacing the proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. According to the Criminal Code of 1997 **conditional discontinuance of proceedings** is at the exclusive discretion of the court. As of 1 IX 1998, the public prosecutor submits a motion for conditional discontinuance of a proceeding to the court.

6. Organizacja sądów powszechnych określona jest w ustawie z dnia 27 VII 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070) z późniejszymi zmianami, która weszła w życie z dniem 17 X 2001 r.

7. W miejsce rewizji nadzwyczajnej, będącej dotychczas nadzwyczajnym środkiem zaskarżania prawomocnych orzeczeń sądowych, wprowadzona została — z dniem 1 I 1996 r. w sprawach karnych i z dniem 1 VII 1996 r. w sprawach cywilnych — instytucja kasacji. Instytucja rewizji nadzwyczajnej przysługuje jedynie od orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Kasacja w przypadku:

- spraw karnych — jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, przysługującym od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, natomiast Prokurator Generalny oraz Rzecznik Praw Obywatelskich mogą wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie,
- spraw cywilnych — jest zwyczajnym środkiem odwoławczym, przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania, kończących postępowanie w sprawie kasacyjnej.

8. Izba Wojskowa Sądu Najwyższego rozpoznaje środki odwoławcze (apelacje i zażalenia) od orzeczeń i zarządzeń wydanych w pierwszej instancji w wojskowym sądzie okręgowym.

9. Dane o działalności **notariuszy** dotyczą spraw załatwionych przez kancelarie notarialne, działające na mocy ustawy z dnia 14 II 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. Nr 22, poz. 91) z późniejszymi zmianami.

Wykaz zarejestrowanych kancelarii notarialnych publikowany jest corocznie w Monitorze Polskim.

Notariusze, obok sporządzania aktów notarialnych, wykonują inne czynności, np.: poświadczają dokumenty, doręczają oświadczenia, przyjmują dokumenty na przechowanie.

10. Sprawą załatwioną jest sprawa: w której wydano wyrok, postanowienie lub w której postępowanie zawieszono lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób. **Liczba spraw do załatwienia** (w Sądzie Najwyższym — do rozstrzygnięcia) jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

11. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;

6. The organization of common courts is defined in the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (Journal of Laws No. 98, item 1070) with later amendments, which became valid on 17 X 2001.

7. In place of the extraordinary appeal, which was hitherto an extraordinary measure to appeal against lawful court adjudications, the procedure of cassation was introduced for criminal cases on 1 I 1996 and for civil cases on 1 VII 1996. The institution of extraordinary appeal applies only to adjudications of the Chief Administrative Court.

Cassation in:

- criminal cases — is an extraordinary measure of appeal, vested in binding adjudications of courts of appeal, which ends the proceedings, however Prosecutor General and Commissioner for Civil Rights Protection may fill a cassation upon any final and binding sentence of the court, which ends the proceedings,
- civil cases — is a standard measure of appeal, vested in a sentence or a decision issued by the courts of II instance with regard to rejecting a petition or discontinuing legal proceedings, which end the proceedings in a cassation case.

8. Military Chamber of the Supreme Court hears appeal measures (appeals and complaints) upon verdicts and rulings issued in the first instance in the military district court.

9. Data concerning the activities of public notaries relate matters expedited by notary offices acting on the basis of the Law on Public Notaries, dated 14 II 1991 (Journal of Laws No. 22, item 91) with later amendments.

The list of registered notary public offices is published annually in Monitor Polski.

Apart from preparing notarial deeds notaries perform other duties such as confirming documents, delivery of notices, accepting documents for safekeeping.

10. A resolved case is: a case in regard to which a sentence or order has been issued or the proceedings have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons. **The number of pending cases** (in the Supreme Court — cases waiting for decision) is the sum of all unresolved cases from previous years and cases that were brought in the given year.

11. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteracting the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the ages of 13—17,
 - c) execution of educational and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;

- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach leczenia psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt. 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228) z późniejszymi zmianami. W momencie wpływu sprawy do sądu sędzia może wszcząć postępowanie wyjaśniające wobec nieletniego, a następnie w sprawie tego samego nieletniego może wydać postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu opiekuńczo-wychowawczym lub w postępowaniu poprawczym, w czasie których sąd może orzec środki wychowawcze, poprawcze lub załatwić sprawę w inny sposób. Środki, jakie sąd rodzinny może zastosować wobec nieletniego, to m.in.: ustanowienie nadzoru (rodziców, opiekuna, kuratora, organizacji udzielającej poręczenia za nieletniego), udzielenie upomnienia, zobowiązanie do określonego postępowania, umieszczenie w instytucji lub organizacji powołanej do przygotowania zawodowego lub w innych instytucjach, orzeczenie umieszczenia w zakładzie wychowawczym, placówce resocjalizacyjnej lub w zakładzie poprawczym. Istotne jest, iż wobec nieletniego musi być zachowana kolejność stadiów postępowania od wydania postanowienia o wszczęciu postępowania do wydania merytorycznego orzeczenia przez sąd rodzinny lub zwykły.

Sprawy rodzinne rozpoznawane są przez sądy rodzinne, które działają jako wydziały rodzinne i nieletnich w sądach rejonowych, z wyjątkiem niektórych spraw, np. o rozwód i separację, rozpoznawanych przez wydziały cywilne sądów okręgowych na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070) z późniejszymi zmianami, która weszła w życie z dniem 1 X 2001 r.

12. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

13. W związku z wprowadzeniem ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym z dnia 24 V 2000 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 580) nie są rejestrowane dane dotyczące prawomocnych orzeczeń wobec nieletnich według przejawów demoralizacji oraz prawomocnych osądzeń osób dorosłych poprzednio karanych.

14. Z dniem 17 X 2001 r. przestały istnieć kolegia do spraw wykroczeń (art. 237 Konstytucji RP). W sprawach o wykroczenia w pierwszej instancji orzekają sądy rejonowe (art. 9 § 1 ustawy z dnia 24 VIII 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, Dz. U. Nr 106, poz. 1148).

15. Kara ograniczenia wolności — według Kodeksu karnego z 1997 r. — polega na:

- 1) obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne wskazanej przez sąd w odpowiednim zakładzie pracy, placówce służby zdrowia, opieki społecznej, organizacji lub instytucji niosącej pomoc charytatywną na rzecz społeczności lokalnej, w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym;
- 2) w stosunku do osoby zatrudnionej sąd, zamiast obowiązku określonego w pkt. 1, może orzec

- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (pt. 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (Journal of Laws No. 35, item 228) with later amendments. At the time the case is brought into the court the judge may institute investigative proceedings against the juvenile and then with regard to the same juvenile, issue a decision on the examination of the case in the course of tutorial and educational proceedings or correctional proceedings, following which the court may adjudicate educational or correctional measures or resolve the case in another manner. The measures which the family court may apply to the juvenile include instituting supervision (by parents, a probation officer or an organization which provides warranty for the juvenile), issuing a reprimand obligating the juvenile to behave in a specific manner or placing the juvenile in an educational institution, institution of vocational training, correctional centre or resocialization facility. It is important to note that the order in which proceedings occur must be maintained with regard to juveniles, from the issuance of the decision to institute proceedings until the issuance of a substantive adjudication by a family or ordinary court.

Family cases are heard by family courts which act as family and juvenile departments in district courts, with the exception of some cases (e.g., divorce and separation), which have been transferred to civilian regional courts on the basis of the Law on Common Courts, dated 27 VII 2001 (Journal of Laws No. 98, item 1070) with later amendments, which became valid on 1 X 2001.

12. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

13. In connection with introduction of Law on National Court Register, dated 24 V 2000 (Journal of Laws No. 50, item 580) data related to valid decisions about juveniles according to symptoms of demoralisation, and also adjudications on previously sentenced adults.

14. The Petty Offences Board (art. 237 of the Constitution of the Republic of Poland) ceased to exist on 17 X 2001. District courts adjudicate in cases concerning petty offences of the first instance (art. 9 § 1 of the act dated 24 VIII 2001, Petty Offences' Proceedings Code, Journal of Laws No. 106, item 1148).

15. The penalty of restriction of freedom — according to the Criminal Code of 1997 — consists in:

- 1) compulsory performance of supervised, unpaid social work as indicated by the court in an appropriate workplace, health service or social welfare facility, organization or institution engaged in charitable assistance or for the benefit of the local community, amounting from 20 to 40 hours a month;
- 2) in relation to an employed person, rather than the obligation defined in point 1, the court may

potrącenie od 10 do 25% wynagrodzenia za pracę na rzecz Skarbu Państwa albo na cel społeczny wskazany przez sąd.

Wykonanie orzeczonej kary ograniczenia wolności może zostać warunkowo zawieszona, a w tym czasie sąd może zobowiązać do określonych zachowań. Wymiar kary ograniczenia wolności określony jest od miesiąca do roku.

Według Kodeksu karnego z 1969 r. (obowiązujący do 31 VIII 1998 r.) kara ograniczenia wolności polegała ponadto na skierowaniu do uspołecznionego zakładu pracy, w stosunku do osób niezatrudnionych, z potrąceniem od 10 do 25% wynagrodzenia.

Ponadto z karą tą związane są pewne ograniczenia orzekane przez sąd, jak np. zakaz zmiany stałego miejsca pobytu.

16. Karę dożywotniego pozbawienia wolności, jak i karę 25 lat pozbawienia wolności określa się jako karę orzekaną w przypadkach przewidzianych w ustawie Kodeks karny z 1997 r. Przed wejściem w życie tego Kodeksu karę dożywotniego pozbawienia wolności wprowadziła ustawa z dnia 12 VII 1995 r. o zmianie Kodeksu karnego, Kodeksu karnego wykonawczego oraz o podwyższeniu dolnych i górnych granic grzywien i nawiązek w prawie karnym (Dz. U. Nr 59, poz. 475) z mocą obowiązującą od dnia 20 XI 1995 r.

order 10 to 25% of wages and salaries be transferred to the State Treasury or designated for social goals as indicated by the court.

Execution of the ordered penalty of restriction of freedom may be conditionally suspended, during which the court may impose restrictions or duties on the convicted person. The penalty period considering restriction of freedom may range from one month to one year.

Moreover, according to the Criminal Code of 1969 (in force until 31 VIII 1998), the penalty of restriction of freedom consists in directing the convicted person to perform community service in relation to persons not employed, with a deduction of wages from 10 to 25%.

In addition, certain restrictions decided by the court are connected with this penalty, e.g., a ban of changing the place of permanent residence.

16. Life imprisonment as well as **25 years imprisonment penalty** is defined as a penalty decided in cases foreseen in Criminal Code dated 1997. Before this Code came into force, life imprisonment was introduced by the Law on the Amendment of the Criminal Code and on the Executive Criminal Code and on Raising the Lower and Upper Limits of Fines and Sanction Payments in Criminal Law, dated 12 VII 1995 (*Journal of Laws No. 95, item 475*) in force since 20 XI 1995.

TABL. 1 (75). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^aASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a

RODZAJE PRZESTĘPSTW	1995	2000	2001	2002		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w mia- stach of which urban areas	
OGÓŁEM	974941	1266910	1390089	1404229	1129859	TOTAL
w tym:						of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	31885	35424	34057	33866	24097	Against life and health
w tym:						of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk	1134	1269	1325	1188	889	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk (Uszkodzenie ciała) . . .	18901	18429	16968	16775	12016	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code (Bodily harm)
Udział w bóje lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	10600	14363	14369	14194	9904	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu pow- szecznemu i bezpieczeństwu w komunikacji	41261	23317	141441	165604	100793	Against public safety and safety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na dro- dze przez osobę w stanie nietrzeź- wym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk ^b . . .	x	x	120113	144412	88109	Of which operating a motor vehicle while under the influence of al- cohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności su- mienia i wyznania	x	40025	42840	43164	30636	Against freedom, freedom con- science and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	x	4469	4716	4652	3443	Against sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie — art. 197 Kk . . .	2267	2399	2339	2345	1717	Of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece (Prze- ciwko rodzinie, opiece i młodzieży)	49254	53709	53032	48026	34017	Against the family and custody (Against the family, custody and youth)
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	21775	23308	24200	23921	15326	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cie- lesnej	2875	5407	5489	5672	4766	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (Przeciwko działal- ności instytucji państwowych i spo- łecznych)	13454	13501	13909	14717	12155	Against the activities of state in- stitutions and local self-govern- ment (Against the activities of state and public institutions)
w tym:						of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcyjna- riusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	3209	2629	2575	2622	2147	Infringing bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcyjna- riusza publicznego lub na czyn- ności organu administracji rzado- wej, samorządowej lub państwo- wej bądź spowodowanie ciężkie- go uszczerbku na zdrowiu funkcyj- nariusza publicznego podczas wy- konywania przez niego czynności służbowych — art. 224 Kk (Czyn- ny opór)	3235	3331	3339	3620	2837	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State adminis- tration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code (Active resistance)
Znieważenie funkcjonariusza publi- cznego lub poniżanie albo zniewa- żanie lub poniżanie organu kon- stytucyjnego RP — art. 226 Kk (Znieważanie funkcjonariusza lub organu publicznego)	5654	5443	5442	5758	4758	Insulting or belittling a public official or belittling or insulting a con- stitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code (Insulting a public official or public authority)
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231 Kk	1247	1899	2331	2408	2152	Corruption — Art. 228—231 Criminal Code

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 60; w nawiasach podano nazwy przestępstw według Kodeksu karnego z 1969 r.
^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą
obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 60; names of crimes from the Criminal Code of 1969 are given in paranthesis.
^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since
15 XII 2000.

TABL. 1 (75). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^d (dok.)ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^d (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	1995	2000	2001	2002		TYPE OF CRIME
				ogółem total	w tym w mia- stach of which urban areas	
Przeciwko wymiarowi sprawiedli- wości	6700	9867	11792	14641	11167	Against the judiciary
Przeciwko porządkowi publiczne- mu	2217	4479	6072	5286	3933	Against public order
Przeciwko wiarygodności doku- mentów (Przeciwko dokumentom)	43554	70591	76183	71395	64202	Against the reliability of documents (Against documents)
Przeciwko mieniu (Przeciwko mie- niu społecznemu; Przeciwko mie- niu prywatnemu)	715355	925433	904623	890085	748967	Against property (Against public property; Against private property) of which:
w tym:						
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk (Kra- dzież; Zagarnięcie mienia) . .	265421	309846	314820	314929	263967	Property theft — Art. 278 Criminal Code (Theft; Seizure of property)
w tym kradzież samochodu . .	50684	68062	59458	53674	48614	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 Kk	13626	18792	15520	13657	12072	Wilful short-term theft of automobi- le — Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	304899	364786	325696	304625	247088	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 Kk	19618	41893	39770	38648	35137	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	634	1362	1438	1697	1572	Theft with assault — Art. 281 Crimi- nal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	6606	10278	8654	7463	5918	Criminal coercion — Art. 282 Crimi- nal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 Kk . .	12340	79838	92251	94817	89447	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	17529^c	12220	10918	9995	8573	Against economic activity
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi . .	x	18347	13460	11682	11194	Against money and securities trading
Przestępstwa z ustaw szczególnych:						Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i prze- ciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z później- szymi zmianami	17	160	624	2611	1755	On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments
O prawie autorskim i prawach po- krewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	283	4064	9590	11299	9798	On Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments
O przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z później- szymi zmianami	4284 ^d	19649	29230	36178	32949	On Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	2860^e	4160	5378	4910	3711	Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amend- ments
W tym akcyza	x	2410	3035	3691	2770	Of which excise

^a Notka patrz na str. 64. ^c Łącznie z akcyzą — 8876 przestępstw. ^{d, e} Dotyczy przestępstw z: ^d — ustawy z dnia 31 I 1985 r. o zapobieganiu narkomanii (Dz. U. Nr 4, poz. 15) z późniejszymi zmianami, ^e — ustawy karnej skarbowej z dnia 26 X 1971 r. (Dz. U. Nr 28, poz. 260) z późniejszymi zmianami.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a See footnote on page 64. ^c Including excise — 8876 crimes. ^{d, e} Concerns crimes from: ^d — the Law on the Prevention of Drug Addiction, dated 31 I 1985 (Journal of Laws No. 4, item 15) with later amendments, ^e — the Treasury Penal Law, dated 26 X 1971 (Journal of Laws No. 28, item 260) with later amendments.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 2 (76). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^aRATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a

RODZAJE PRZESTĘPSTW	1995	2000	2001	2002	TYPE OF CRIME
	w % in %				
OGÓŁEM	54,2	47,8	53,8	54,9	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	88,0	84,5	83,8	84,0	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk	87,6	87,0	87,5	89,4	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk (Uszkodzenie ciała)	91,0	89,7	88,6	89,1	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code (Bodily harm)
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	82,8	77,4	77,6	77,2	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	85,5	84,5	97,9	98,3	Against public safety and safety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk ^b	x	x	99,9	100,0	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	x	92,0	92,1	93,1	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	x	89,7	88,8	89,2	Against sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie — art. 197 Kk	86,3	85,9	83,9	85,3	Of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece (Przeciwko rodzinie, opiece i młodzieży)	100,0	100,0	100,0	100,0	Against the family and custody (Against the family, custody and youth)
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk	99,9	100,0	100,0	99,9	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nieetykalności cielesnej	99,5	99,4	99,6	99,3	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (Przeciwko działalności instytucji państwowych i społecznych)	99,1	98,5	98,9	98,7	Against the activities of state institutions and local self-government (Against the activities of state and public institutions)
w tym:					of which:
Naruszenie nieetykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	98,5	97,9	98,6	98,4	Infringins bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 Kk (Czynny opór)	99,7	99,2	99,1	98,8	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code (Active resistance)
Znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk (Znieważanie funkcjonariusza lub organu publicznego)	99,7	99,4	99,5	99,4	Insulting or belittling a public official or belittling or insulting constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code (Insulting a public official or public authority)
Przestępstwa korupcyjne — art. 228—231 Kk	96,7	97,1	97,9	97,7	Corruption — Art. 228—231 Criminal Code

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 60; w nawiasach podano nazwy przestępstw według Kodeksu karnego z 1969 r. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 60; names of crimes from the Criminal Code of 1969 are given in parenthesis. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 2 (76). WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a (dok.)RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	1995	2000	2001	2002	TYPE OF CRIME
	w % in %				
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	97,7	98,1	98,2	98,7	Against the judiciary
Przeciwko porządkowi publicznemu	94,8	85,1	88,2	86,7	Against public order
Przeciwko wiarygodności dokumentów (Przeciwko dokumentom)	87,1	75,2	72,2	70,7	Against the reliability of documents (Against documents)
Przeciwko mieniu (Przeciwko mieniu społecznemu; Przeciwko mieniu pry- watnemu)	41,7	33,4	34,4	34,2	Against property (Against public pro- perty; Against private property)
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk (Kradzież; Zagarnięcie mienia)	43,2	21,5	21,7	21,2	Property theft — Art. 278 Criminal Code (Theft; Seizure of property)
w tym kradzież samochodu	11,5	8,9	8,8	8,6	of which automobile theft
Krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 Kk	28,7	16,9	16,0	15,8	Wilful short-term theft of an automobile — Art. 289 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	30,8	23,3	22,3	21,5	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 Kk	51,0	44,1	44,1	42,4	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	72,4	62,6	59,8	60,2	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	94,3	91,7	91,0	90,7	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code
Oszustwo — art. 286 i 287 Kk	84,2	90,2	90,1	89,2	Fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	96,6 ^c	92,7	88,9	88,1	Against economic activity
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i pa- pierami wartościowymi	x	41,6	33,6	30,5	Against money and securities trading
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciw- działaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmia- nami	100,0	100,0	98,1	98,2	On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments
O prawie autorskim i prawach pokrew- nych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	97,2	95,2	98,2	97,6	On Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments
O przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 1997 Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	98,6 ^d	98,5	98,2	97,6	On Fighting Drug Addiction (Journal of Laws 1997 No. 75, item 468) with later amendments
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	99,8 ^e	96,6	98,5	97,9	Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments
W tym akcyza	x	97,0	98,8	97,8	Of which excise

^a Notka patrz na str. 66. ^c Łącznie z akcyzą. ^d, ^e Patrz notki do tabl. 1 na str. 65.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a See footnote on page 66. ^c Including excise. ^d, ^e See footnotes to table 1 on page 65.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 3 (77). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYNIKU POSTĘPOWANIA**

ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY RESULT OF THE PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	974941	1266910	1390089	1404229	TOTAL
w tym przestępstwa, co do których postępowanie zakończono wnioskiem do prokuratury o:					<i>of which crimes for which the proceedings ended with a motion to the prosecutor for:</i>
Umorzenie wobec niewykrycia sprawcy	457260	676881	657497	647082	<i>Discontinuance due to lack of offender</i>
Umorzenie warunkowe	8918	2141	2155	2789	<i>Conditional discontinuance</i>
Sporządzenie aktu oskarżenia ^a . . .	498724	583399 ^b	724062 ^b	746971	<i>Bill of indictment^a</i>

^a Dane dotyczą również przestępstw, co do których postępowanie zakończono wnioskiem o zastosowanie amnestii oraz których akta przekazano: do sądu (w 1995 r. w postępowaniu przyspieszonym; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 60), do sądu rodzinnego w zakresie postępowania wobec nieletnich, do finansowych lub celnych organów orzekających w sprawach karnych skarbowych. ^b Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Data also relate to crimes with regard to which the proceedings were resolved by presenting a motion for amnesty and for which records were handed over to: the courts (in 1995 in summary proceedings; see general notes, item 3 on page 60), to family courts for hearing in the course of proceedings against juveniles, to financial or customs adjudicating institutions in penal treasury cases. ^b Data have been corrected in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

Source: data of the General Police Headquarters.

TABL. 4 (78). **POSTĘPOWANIA W SPRAWACH O PRZESTĘPSTWA SKARBOWE I WYKROCZENIA SKARBOWE^a W 2002 R.**

PROCEEDINGS REGARDING TREASURY CRIMES AND OFFENCES^a IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE	Postępowania <i>Proceedings</i>	Wartość zajętych towarów i środków płatniczych w tys. zł <i>The value of the goods seized and of the means of payment in thous. zł</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	23835	124686,4	TOTAL
Przywóz	22629	115108,9	Imports
Przestępstwa dewizowe	2	—	<i>Foreign exchange crimes</i>
Wykroczenia dewizowe	1	—	<i>Foreign exchange offences</i>
Przestępstwa celne	18124	111306,7	<i>Customs crimes</i>
Wykroczenia celne	4502	3802,2	<i>Customs offences</i>
Wywóz	1206	9577,5	Exports
Przestępstwa dewizowe	39	2016,9	<i>Foreign exchange crimes</i>
Wykroczenia dewizowe	1	0,1	<i>Foreign exchange offences</i>
Przestępstwa celne	1065	7419,4	<i>Customs crimes</i>
Wykroczenia celne	101	141,1	<i>Customs offences</i>

^a Gdy organem dochodzenia jest urząd celny; dane dotyczą przestępstw i wykroczeń przeciwko: obowiązkom celnym, zasadom obrotu z zagranicą towarami i usługami oraz obrotowi dewizowemu.

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

^a When investigated by a customs office; data concern crimes and offences regarding: customs responsibilities, customs regulations (within the scope of foreign trade) and the trade in foreign currencies.

Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 5 (79). **PROKURATURA W 2002 R.**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE IN 2002

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Prokuratury <i>Prosecutor's offices</i>			SPECIFICATION
	apelacyjne <i>appeal</i>	okręgowe <i>regional</i>	rejonowe <i>district</i>	
Liczba jednostek	10	42	324	<i>Number of units</i>
Zatrudnieni ^a	618	10303		<i>Employees^a</i>
w tym kobiety	281	7168		<i>of which women</i>
prokuratorzy	283	1419	3380	<i>prosecutors</i>
w tym kobiety	101	579	1973	<i>of which women</i>
asesorzy	x	382		<i>assessors</i>
aplikanci	x	95		<i>applicants</i>
urzędnicy	173	3454		<i>officials</i>
inni pracownicy	61	1573		<i>other employees</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł:				<i>Average monthly gross wages and salaries^b in zł:</i>
prokuratorzy	8924	6676	5012	<i>prosecutors</i>
asesorzy	x	3376		<i>assessors</i>
aplikanci	x	1662		<i>applicants</i>
urzędnicy	3524	2955		<i>officials</i>
inni pracownicy	1925	1563		<i>other employees</i>

^a Pełnozatrudnieni oraz niepełnozatrudnieni bez przeliczania na pełnozatrudnionych. ^b Z wyjątkiem wynagrodzeń prokuratorów podaje się łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne; patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia”, ust. 3 na str. 173.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Full-time and part-time paid employees without converting into full-time paid employees. ^b Given including contributions to compulsory social security, but excluding the wages and salaries of prosecutors; see general notes to the chapter "Wages and salaries", item 3 on page 173.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (80). **DZIAŁALNOŚĆ PROKURATURY W 2002 R.**

ACTIVITIES OF THE PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia <i>Cases pending</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym wpływ spraw w 2002 r. of which incoming cases in 2002	
Prokuratury rejonowe			District prosecutor's offices
Sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze)	1774003	1641076	<i>Cases: criminal (investigations)</i>
cywilne	29793	26286	<i>civil</i>
administracyjne	7870	7366	<i>administrative</i>
Prokuratury okręgowe			Regional prosecutor's offices
Sprawy: karne (dochodzeniowo-śledcze)	5019	3687	<i>Cases: criminal (investigations)</i>
cywilne	11986	9923	<i>civil</i>
administracyjne	1458	1159	<i>administrative</i>
Prokuratury apelacyjne			Appeal prosecutor's offices
Sprawy: karne (nadzorowane)	4976	3375	<i>Cases: criminal (supervised)</i>
cywilne	369	285	<i>civil</i>
administracyjne	741	676	<i>administrative</i>

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (81). **ZAKOŃCZONE POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZE W PROKURATURACH REJONOWYCH I OKRĘGOWYCH^a**RESOLVED PREPARATORY PROCEEDINGS IN DISTRICT AND REGIONAL^a PROSECUTOR'S OFFICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1169345	1480637	1633348	1647246	TOTAL
w tym:					of which:
Przesłano sądowi z aktem oskarżenia	222007	240773	373742	391487	Handed over to courts with bill of indictment
Złożono do sądu wnioski o warunkowe umorzenie ^b	22419	7091	7133	7578	Handed over to courts a motion for conditional discontinuance ^b
Odmówiono wszczęcia postępowania	112997	110556	121492	131548	Proceedings declined
Umorzono	682086	973807	976329	968924	Discontinued
w tym z powodu niewykrycia sprawców	479184	714389	701713	681937	of which due to lack of offenders

^a W 1995 r. — wojewódzkich. ^b W 1995 r. — warunkowo umorzono; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 60.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a In 1995 — voivodship. ^b In 1995 — conditional discontinued; see general notes, item 5 on page 60.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (82). **POWOŁANIE SĘDZIÓW^a**NOMINATION OF JUDGES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	560	451	736	614	TOTAL
w tym kobiety	321	292	458	379	of which women
Sąd Najwyższy	2	3	2	10	Supreme Court
Naczelny Sąd Administracyjny . .	12	30	30	24	Chief Administrative Court
Sądy apelacyjne	24	36	39	25	Appeal courts
Sądy okręgowe	112 ^b	221	214	177	Regional courts
Sądy rejonowe	407	158	439	370	District courts
Sądy wojskowe	3	3	12	8	Military courts

^a Powołania sędziów dokonuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. ^b Dotyczy sądów wojewódzkich.

Źródło: dane Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Judges are nominated by the President of the Republic of Poland. ^b Concerns voivodship courts.

Source: data of the Office of the President of the Republic of Poland.

TABL. 9 (83). **SĄD NAJWYŻSZY I NACZELNY SĄD ADMINISTRACYJNY W 2002 R.**

Stan w dniu 31 XII

THE SUPREME COURT AND THE CHIEF ADMINISTRATIVE COURT IN 2002

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba jednostek Number of units	Zatrudnieni sędziowie Judges employed					
		ogółem total	w tym kobiety of which women	z liczby ogółem — w wieku of total number — at age			
				40 lat i mniej and less	41—50	51 lat i więcej and more	
Sąd Najwyższy Supreme Court	1	86	22	—	14	72	
Naczelny Sąd Administracyjny Chief Administrative Court	1	88	40	—	22	66	
Ośrodki zamiejscowe Naczelnego Sądu Administracyjnego Local branches of the Chief Administrative Court	10	197	86	5	91	101	

Źródło: dane Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Source: data of the Supreme Court and Chief Administrative Court.

TABL. 10 (84). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDU NAJWYŻSZEGO W 2002 R.**

ACTIVITIES OF THE SUPREME COURT IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do rozstrzygnięcia Cases waiting for decision		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2002 r. of which incoming cases in 2002	
OGÓŁEM	16209	7911	TOTAL
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO, PRACY I UBEZPIECZEN SPOŁECZNYCH			CASES RELATED TO ADMINISTRATIVE, LABOUR AND SOCIAL SECURITY LAW
Kasacje ^a	2187	1063	Cassations ^a
Rewizje nadzwyczajne	446	175	Extraordinary revisions
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	44	33	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	311	284	Complaints
Inne	105	90	Others
SPRAWY CYWILNE			CIVIL CASES
Kasacje ^a	6624	2498	Cassations ^a
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	116	101	Resolutions clarifying provisions of law
Apelacje ^b	3	3	Appeals ^b
Zażalenia	1099	959	Complaints
Inne	128	114	Others
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Kasacje ^a	4231	1808	Cassations ^a
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	57	51	Resolutions clarifying provisions of law
Zażalenia	276	240	Complaints
Inne	371	296	Others
SPRAWY WÓJSKOWE			MILITARY CASES
Kasacje ^a	57	51	Cassations ^a
Uchwały wyjaśniające przepisy prawne	1	1	Resolutions clarifying provisions of law
Apelacje ^b	82	77	Appeals ^b
Zażalenia ^c	46	45	Complaints ^c
Inne	25	22	Others

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 61. ^b Sąd Najwyższy władny jest przejąć apelację do rozpoznania, w sytuacji gdy sprawa zostanie przekazana Sądowi Najwyższemu, w związku z zagadnieniem prawnym budzącym poważne wątpliwości (art. 390 § 1 Kpc). ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 61.

Źródło: dane Sądu Najwyższego.

^a See general notes, item 7 on page 61. ^b The Supreme Court is empowered to consider appeals should a case be filed with the Supreme Court when a legal issue is highly debatable (Art. 390 § 1 Code of Civil Proceedings). ^c See general notes, item 8 on page 61.

Source: data of the Supreme Court.

TABL. 11 (85). **DZIAŁALNOŚĆ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W 2002 R.**

ACTIVITIES OF THE CHIEF ADMINISTRATIVE COURT IN 2002

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw <i>In-coming cases</i>	Sprawy załatwione <i>Cases resolved</i>				TYPE OF CASE
		ogółem ^a <i>grand total^a</i>	na rozprawie <i>at the hearing</i>		na posiedze- niu niejawnym <i>at a closed hearing</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przez uwzględ- nienie skargi <i>of which by ac- cepting the com- plaint</i>		
OGÓŁEM	70367	64838	42322	12817	22516	TOTAL
w tym w zakresie:						<i>of which:</i>
Gospodarki komunalnej, mieszkaniowej i gruntami	3505	2760	1575	497	1185	<i>Municipal economy, housing and land</i>
Budownictwa	8828	7373	4747	1585	2626	<i>Construction</i>
Kombatantów	1398	4099	3201	918	898	<i>Veterans</i>
Zobowiązań podatkowych — spraw budżetowych	20643	21456	15398	3951	6058	<i>Tax liabilities — budget cases</i>

^a Łącznie z pozostałymi z roku poprzedniego.

^a Including cases remaining from the previous year.

TABL. 11 (85). **DZIAŁALNOŚĆ NACZELNEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO W 2002 R. (dok.)**

ACTIVITIES OF THE CHIEF ADMINISTRATIVE COURT IN 2002 (cont.)

RODZAJE SPRAW	Wpływ spraw <i>In- coming cases</i>	Sprawy załatwione <i>Cases resolved</i>				TYPE OF CASE
		ogółem ^a <i>grand total^a</i>	na rozprawie <i>at the hearing</i>		na po- siedze- niu niejawnym <i>at a closed hearing</i>	
			razem <i>total</i>	w tym przez uwzględ- nienie skargi <i>of which by ac- cepting the com- plaint</i>		
Cel	8455	5850	4261	1871	1589	<i>Customs</i>
Zatrudnienia i spraw socjalnych	7024	5814	3605	948	2209	<i>Employment and social issues</i>
Wywłaszczenia nieruchomości i in- nych praw	1853	1472	1021	359	451	<i>Dispossession of real estate and other rights</i>
Zagospodarowania przestrzennego	4866	3800	1958	561	1842	<i>Development planning</i>
Rolnictwa i leśnictwa	538	432	210	730	222	<i>Agriculture and forestry</i>

^a Łącznie z pozostałymi z roku poprzedniego.

Źródło: dane Naczelnego Sądu Administracyjnego.

^a Including cases remaining from the previous year.

Source: data of the Chief Administrative Court.

TABL. 12 (86). **SĄDOWNICTWO POWSZECHNE**

THE COMMON COURTS

A. JEDNOSTKI^a W 2002 R.

Stan w dniu 31 XII

UNITS^a IN 2002

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba jedno- stek Number of units	SPECIFICATION
Sądy apelacyjne	10	Appeal courts
Wydział Łustracyjny w Warszawie	1	Vetting Department in Warszawa
Wydziały: cywilne	10	Departments: civil
karne	10	criminal
pracy i ubezpieczeń społecznych	10	labour and social security
Sądy okręgowe	41	Regional courts
Wydziały: cywilne	84	Departments: civil
karne	75	criminal
penitencjarne i nadzoru nad wykonywaniem		penitentiary and supervision over execu-
orzeczeń karnych	34	tion of penal decisions
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecz-		labour (labour courts) and social security
nych (sądy ubezpieczeń społecznych)	60	(social security courts)
gospodarcze (sądy gospodarcze)	29	commercial (commercial courts)
Sąd antymonopolowy w Warszawie ^b	1	Antimonopoly Court in Warszawa ^b
Sądy rejonowe	296	District courts
Wydziały: cywilne	321	Departments: civil
karne	332	criminal
rodzinne i nieletnich (sądy rodzinne)	314	family and juvenile (family courts)
pracy (sądy pracy) i ubezpieczeń społecz-		labour (labour courts) and social security
nych (sądy ubezpieczeń społecznych)	223	(social security courts)
ksiąg wieczystych	332	real estate registers
grodzkie (sądy grodzkie)	329	borough courts
gospodarcze (sądy gospodarcze) ^c	110	commercial (commercial courts) ^c
Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne (łącznie z filiami)	67	Family diagnostic and advisory centres (including branches)
Zakłady dla nieletnich	34	Juvenile institutions
Instytuty naukowo-badawcze	2	Research institutes

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 61. ^b Odrębna jednostka organizacyjna — wydział do spraw z zakresu ochrony konkurencji, regulacji energetyki, telekomunikacji i transportu kolejowego. ^c Tworzone w sądzie mającym siedzibę w mieście będącym siedzibą sądu okręgowego lub w mieście na prawach powiatu.

^a See general notes, item 6 on page 61. ^b Separate organizational entity — department for matters involving the protection of competition and the regulation of energy, telecommunications and rail transport. ^c Created in the court having a head office in the locality being the head office of the regional court or in a city with powiat status.

TABL. 12 (86). **SĄDOWNICTWO POWSZECHNE (dok.)**

THE COMMON COURTS (cont.)

B. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W SĄDOWNICTWIE POWSZECHNYM

PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN COMMON COURTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zatrudnienie ^d stan w dniu 31 XII <i>Employment^d as of 31 XII</i>			Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^e <i>Average monthly gross wages and salaries in zł^e</i>			SPECIFICATION
	2000	2001	2002	2000	2001	2002	
Sądy apelacyjne							Appeal courts
Sędziowie	331	361	374 ^f	6750	7934	8265	Judges
Urzędnicy	557	570	595	2414	3193	3370	Officials
Inni pracownicy	133	142	146	1411	1522	1642	Other employees
Sądy okręgowe i rejonowe							Regional courts and district courts
Sędziowie sądów okręgowych . .	2072	2195	2307 ^g	5561	6481	6784	Judges of regional courts
Sędziowie sądów rejonowych . .	4774	4983	5150 ^h	4331	5081	5345	Judges of district courts
Asesorzy i aplikanci	2005	2073	2024	2360	2629	2728	Assessors and applicants
Urzędnicy	18777	19837	20184	2028	2748	2828	Officials
Referendarze sądowi	350	585	678	3071	3190	3217	Court division officials
Inni pracownicy	3645	3594	3575	1222	1361	1364	Other employees
Kuratorzy sądowi (zawodowi) . .	3574	3627	3623	2275	2684	2745	Court professional probation officers
Komornicy sądowi	578	579	585	1495	1624	.	Court receivers
Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne (łącznie z filiami) — pracownicy	584	582	587	2252	2334	2397	Family diagnostic and advisory centres (including branches) — employees
Zakłady dla nieletnich — pracownicy	2115	2123	2136	2636	2757	2817	Juvenile institutions — employees
Instytuty naukowo-badawcze							Research institutes
Prokuratorzy	1	1	1	#	#	#	Prosecutors
Sędziowie	1	0	0	#	#	#	Judges
Pracownicy	130	136	136	2771	3165	3080	Employees

^d Pełnozatrudnieni oraz niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. ^e Z wyjątkiem wynagrodzeń sędziów i prokuratorów podaje się łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Wynagrodzenia”, ust. 3 na str. 173. ^{f—h} W tym kobiety: ^f — 215, ^g — 1401, ^h — 3416.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^d Full-time and part-time paid employees in terms of full-time paid employees. ^e Given including contributions to compulsory social security, but excluding the wages and salaries of judges and prosecutors; see general notes to the chapter “Wages and salaries”, item 3 on page 173. ^{f—h} Of which women: ^f — 215, ^g — 1401, ^h — 3416.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 13 (87). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2002 R.**

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2002

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2002 r. of which incoming cases in 2002	
SĄDY PIERWSZEJ INSTANCJI COURTS OF FIRST INSTANCE			
Sądy rejonowe District courts			
OGÓŁEM	9573307	7703616	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY RODZINNE			FAMILY CASES
Sprawy cywilne			Civil cases
Sprawy procesowe	298833	242648	Lawsuit cases
w tym:			of which:
o ustalenie ojcostwa	12855	8678	determination of fatherhood
o alimenty	262845	215720	alimony
Sprawy nieprocesowe	216947	184660	Non-lawsuit cases
w tym:			of which:
opiekuńcze	125494	105414	custody
w tym:			of which:
przysposobienie	3473	2854	adoption
ustanowienie opieki	6786	6086	determination of custody
pozbawienie, zawieszenie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej	38064	29980	suspension, restriction or withdrawal of parental rights
zezwoleń na zawarcie małżeństwa ^a	1866	1783	permission for marriage ^a
zastosowanie obowiązku poddania się lecze- niu odwykowemu	34292	26933	exercise of obligation to undergo anti-addiction treatment
z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego ^b	22483	21066	related to the law on the protection of mental health ^b
Sprawy nieletnich	142687	121200	Cases concerning juveniles
SPRAWY CYWILNE (bez spraw rodzinnych)			CIVIL CASES (excluding family cases)
Sprawy procesowe	293518	215695	Lawsuit cases
w tym:			of which:
związane z ochroną naturalnego środowiska człowieka	56	15	related to the protection of the natural envi- ronment
o odszkodowanie z tytułu wypadków komuni- kacyjnych	9637	5710	for damages resulting from transport accidents
roszczenia dotyczące wykonania usług, rękojmi i gwarancji	8529	6273	claims regarding services rendered, warranty and guarantees
opróżnienie lokalu mieszkalnego	49475	33634	vacation of a dwelling
z umów ubezpieczenia	3823	2667	regarding insurance policies
uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczy- wistym stanem prawnym ^c	2404	1809	verification of entry in real estate registry with actual legal status ^c
Sprawy nieprocesowe	378224	304068	Non-lawsuit cases
w tym:			of which:
dział spadku	19485	12418	legacy department
podział majątku wspólnego	16562	8386	division of common property
zniesienie współwłasności	9264	4619	cancellation of common ownership
stwierdzenie nabycia spadku	219078	188273	confirmation of acquisition of inheritance
Sprawy nakazowe	1054511	830422	Order cases
Księgi wieczyste	2639928	2037319	Real estate registers
Sprawy z zakresu prawa geologicznego i gór- niczego	790	441	Cases related to geological and mining law

^a Dolną granicą wieku uprawniającą do zawarcia małżeństwa jest 18 lat dla kobiet i mężczyzn (Dz. U. 1998 Nr 117, poz. 757); wcześniejsze zawarcie małżeństwa wymaga zezwolenia sądu. ^b Ustawa z dnia 19 VIII 1994 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 535) z późniejszymi zmianami. ^c Ustawa o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. 1982 Nr 19, poz. 147, art. 10) z późniejszymi zmianami.

^a The lowest age limit for marriage is 18 years for women and men (Journal of Laws 1998 No. 117, item 757); earlier marriages require court permission. ^b Law dated 19 VIII 1994 (Journal of Laws No. 111, item 535) with later amendments. ^c Law on real estate registers and mortgages (Journal of Laws 1982 No. 19, item 147, art. 10) with later amendments.

TABL. 13 (87). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2002 R. (cd.)**

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2002 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2002 r. of which incoming cases in 2002	
SĄDY PIERWSZEJ INSTANCJI (cd.) COURTS OF FIRST INSTANCE (cont.)			
Sądy rejonowe (dok.) District courts (cont.)			
SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL CASES
w tym:			of which:
Sprawy procesowe	116360	81521	Lawsuit cases
w tym dotyczące:			of which with regard to:
roszczeń z umowy sprzedaży (z wyłączeniem dotyczących rękojmi i gwarancji)	51863	39473	claims from purchase and sale agreements (excluding warranty and guarantees)
roszczeń związanych z umowami o usługi	23618	16363	claims related to agreements for rendering services
roszczeń z umowy dostawy	1495	784	claims from delivery agreements
roszczeń z zakresu sporów na tle szkód i bra- ków w przesyłce	133	72	claims related to claims based on damages and faults in supplies
sporów na tle ubezpieczeń majątkowych	3038	1795	property insurance disputes
Sprawy nieprocesowe rejestrowe ^a dotyczące:			Non-litigious registry cases ^a with regard to:
Krajowego Rejestru Sądowego	275651	232896	National Court Register
pozostałych rejestrów	4691	4274	other registers
Rejestr zastawów	219249	201276	Register of pledges
Sprawy nakazowe	520433	414839	Order cases
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY	387318	302091	LABOUR LAW CASES
w tym:			of which:
Związane z rozwiązaniem umowy o pracę	54670	37842	Termination of employment contract
O wynagrodzenie	189428	151161	Related to wages
SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	64175	56044	CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY LAW
SPRAWY KARNE I O WYKROCZENIA ^b			CRIMINAL CASES AND PETTY OFFENCES CASES ^b
Sprawy z oskarżenia publicznego	663312	459692	Cases from indictment
Sprawy z oskarżenia prywatnego	26313	19167	Cases from private accusation
Sprawy o wykroczenia	588391	444985	Petty offences cases
Sądy okręgowe Regional courts			
OGÓŁEM	666013	379423	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY CYWILNE			CIVIL CASES
Sprawy procesowe (łącznie z rodzinnymi)	195551	125736	Lawsuit cases (including family)
w tym:			of which:
o rozwód	123350	83115	divorce
o separację ^c	10601	7150	separation ^c
Sprawy nieprocesowe (bez rejestrowych)	13238	10667	Non-litigious cases (register excluded)
w tym o separację ^c	711	615	of which separation ^c
Sprawy nieprocesowe rejestrowe ^a	5341	5021	Non-litigious register cases ^a
Sprawy z zakresu prawa geologicznego i gór- niczego	538	364	Cases related to geological and mining law
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY	11438	7803	LABOUR LAW CASES
SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZ- NYCH	409158	215537	CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY LAW
SPRAWY KARNE	15924	10552	CRIMINAL CASES

^a Od dnia 1 I 2001 r. na podstawie ustawy z dnia 20 VIII 1997 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 1212, poz. 770) z późniejszymi zmianami, sprawy nieprocesowe rejestrowe są rejestrowane w sądach rejonowych (sądach gospodarczych). Z dniem 1 I 2004 r. sprawy nieprocesowe rejestrowe zarejestrowane w sądach dotychczas właściwych będą przejęte przez sądy rejestrowe — gospodarstwo prowadzące Krajowy Rejestr Sądowy. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 62. ^c Ustawa z dnia 21 V 1999 r. o zmianie ustaw Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 52, poz. 532).

^a On the basis of the law dated 20 VIII 1997, Provisions enacting the Law on the National Court Register (Journal of Laws No. 1212, item 770) with later amendments, since 1 I 2001 non-procedural registration issues are registered in district courts (commercial courts). As of 1 I 2004 non-procedural registration issues currently registered in the appropriate courts will be taken over by commercial — registration courts conducting the National Court Register. ^b See general notes; item 14 on page 62. ^c Law on the Amendment of the Family and Guardianship Code, Civil Code, Code of Civil Proceedings and some other laws, dated 21 V 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532).

TABL. 13 (87). **DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2002 R. (dok.)**

ACTIVITIES OF THE COMMON COURTS IN 2002 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sprawy do załatwienia Cases pending		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym wpływ spraw w 2002 r. of which incoming cases in 2002	

SĄDY PIERWSZEJ INSTANCJI (dok.) COURTS OF FIRST INSTANCE (cont.)

Sądy okręgowe (dok.) Regional courts (cont.)

SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL CASES
Sprawy procesowe	40314	25839	Lawsuit cases
w tym roszczenia z umowy:			of which claims from:
sprzedaży	12872	8870	sale and purchase agreements
dostawy	858	443	supply agreements
o roboty budowlane i inwestycyjne	2620	1314	construction and investment agreements
o przewóz i spedycję	788	440	shipment and despatch agreements
Sprawy nakazowe	59931	50904	Order cases

SĄDY DRUGIEJ INSTANCJI COURTS OF SECOND INSTANCE

Sądy okręgowe Regional courts

OGÓŁEM	578511	515505	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY CYWILNE (łącznie z rodzinnymi)			CIVIL CASES (including family)
Apelacje	45891	41022	Appeals
Zażalenia	42171	40522	Complaints
Kasacje ^a	4706	3625	Cassations ^a
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY			LABOUR LAW CASES
Apelacje	19051	16070	Appeals
Zażalenia	3436	3347	Complaints
Kasacje ^a	2264	1658	Cassations ^a
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Apelacje	63495	51692	Appeals
Zażalenia	41293	40109	Complaints
Kasacje ^a	10088	7948	Cassations ^a
SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL LAW CASES
Apelacje	3955	3659	Appeals
Zażalenia	9682	9230	Complaints
Kasacje ^a	493	369	Cassations ^a

Sądy apelacyjne Appeal courts

OGÓŁEM	121863	96037	TOTAL
w tym:			of which:
SPRAWY CYWILNE (łącznie z rodzinnymi)			CIVIL CASES (including family)
Apelacje	12648	9347	Appeals
Zażalenia	12920	12293	Complaints
Kasacje ^a	5602	4461	Cassations ^a
SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY			LABOUR LAW CASES
Apelacje	1302	931	Appeals
Zażalenia	458	430	Complaints
Kasacje ^a	630	546	Cassations ^a
SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZ- NYCH			CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY LAW
Apelacje	38689	23040	Appeals
Zażalenia	2804	2693	Complaints
Kasacje ^a	5212	4630	Cassations ^a
SPRAWY KARNE			CRIMINAL CASES
Apelacje	5162	4470	Appeals
Zażalenia	7017	6851	Complaints
Kasacje ^a	2685	2086	Cassations ^a
SPRAWY GOSPODARCZE			COMMERCIAL LAW CASES
Apelacje	4140	3093	Appeals
Zażalenia	5987	5755	Complaints
Kasacje ^a	1828	1463	Cassations ^a

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 61.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See general notes, item 7 on page 61.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 14 (88). **ŁAWNICY^a W SĄDACH POWSZECHNYCH**

Stan na początku kadencji

LAY JUDGES^a IN COMMON COURTS*At the beginning of the term of office*

OKRES KADENCJI <i>TERM OF OFFICE</i>	Ogółem <i>Total</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>	
		kobiety <i>women</i>	emeryci i renciści <i>retirees and pensioners</i>
1995—1998 ^b	54861	24763	18362
2000—2003	44372	22725	18401

^a Ławnik uczestniczy w rozprawach do 12 dni w ciągu roku. ^b Kadencja przedłużona do 31 XII 1999 r. (Dz. U. 1998 Nr 145, poz. 937).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a A lay judge participates in hearings for up to 12 days in the course of year. b Tenures extended to 31 XII 1999 (Journal of Laws 1998 No. 145, item 937).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 15 (89). **DZIAŁALNOŚĆ NOTARIUSZY****ACTIVITIES OF PUBLIC NOTARIES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				
Akty notarialne	1020	1216	1199	1146	Notarial deeds
w tym dotyczące:					of which concerning:
umowy o sprzedaż nieruchomości . .	362	346	343	336	sale agreements for property
rolnych	96	85	82	89	agricultural property
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	24	14	16	19	of which by the State Treasury or agency of local self-government en- tities
pozostałych	266	261	261	247	others
w tym przez Skarb Państwa lub organ jednostki samorządu terytorialnego	76	80	79	74	of which by the State Treasury or agency of local self-government en- tities
umowy przekazania w użytkowanie wie- czyste nieruchomości wraz ze sprzedażą lokalu w domu mieszkalnym	38	38	30	31	agreements for transfer in permanent usufr- uct of property with the sale of a dwell- ing in a residential building
darowizny nieruchomości	139	140	130	119	donations of property
w tym rolnych	52	49	47	47	of which agricultural
umowy zbycia nieruchomości w zamian za świadczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników indywidualnych	46	21	17	17	agreements for the sale of property by farmers in return for social security benefits
testamentu	75	107	94	84	wills
majątkowej umowy małżeńskiej . . .	11	25	26	23	articles of marriage
Inne czynności notarialne	2273	3376	3723	3456	Other notarial activities

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 16 (90). **SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY**
LABOUR LAW CASES

RODZAJE SPRAW TYPE OF CASE	1995	2000	2001	2002		
	sprawy załatwione (rozpoznane) w sądach pierwszej instancji cases resolved (tried) in courts of the first instance					
	ogółem total			w tym sposób załatwienia odwołań of which manner of handling appeals		
				uwzględni- no roszcze- nie w ca- łości lub w części claim recognized completely or partially	zawarto ugodę conciliation	oddalono dismissed

SĄDY REJONOWE — WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (sądy pracy i ubezpieczeń społecznych)
DISTRICT COURTS — LABOUR AND SOCIAL SECURITY DEPARTMENTS (labour and social security courts)

OGÓŁEM TOTAL	191435	209905	298040	294532	72414	18895	15128
w tym sprawy: of which cases:							
Związane z wypowiedzeniem umowy o pracę Related to termination of employment contract ^a	13415	28511	27428	24093	4283	3444	4055
Związane z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia: Related to termination of employment contract without prior notice:							
z powodu upadłości zakładu pracy due to bankruptcy of the workplace	.	39	33	68	19	1	1
z powodu likwidacji zakładu pracy due to liquidation of the workplace	.	189	135	499	361	10	8
z winy pracownika fault of the employee	7253	10123	9287	8536	1667	2504	913
bez winy pracownika no fault of the employee	1209	1486	1314	991	270	170	176
O wynagrodzenie za pracę Related to wages and salaries	101462	73471	148093	146227	41028	6070	2165
Związane ze szczególną ochroną pracy: Related to special employment protection:							
kobiet for women	98	115	131	93	27	11	12
młodocianych for juveniles	40	40	64	40	12	5	5
Dotyczące dochodzenia świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ^a Concerning assertions of rights to benefits from the Guaranteed Employee Benefit Fund ^a	.	811	1325	1572	397	9	275
O odszkodowanie: Damages:							
z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych ^b for accidents at work or occupational dis- eases ^b	1922	2933	2427	2365	472	62	474
za mienie: niepowierzone pracownikowi . . . for property: not entrusted to the employee	1804	1738	1738	1658	565	182	139
powierzone pracownikowi . . . entrusted to the employee	4905	3220	2657	2352	769	333	171

^a Na podstawie ustawy z dnia 29 XII 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. 1994 Nr 1, poz. 1) z późniejszymi zmianami. ^b Z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

^a On the basis of the Law on the Protection of Employee Claims in Cases of Employer Insolvency, dated 29 XII 1993 (Journal of Laws 1994 No. 1, item 1) with later amendments. ^b Excluding private farms in agriculture.

TABL. 16 (90). **SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA PRACY (dok.)**

LABOUR LAW CASES (cont.)

RODZAJE SPRAW TYPE OF CASE	1995	2000	2001	2002		
	sprawy załatwione (rozpoznane) w sądach pierwszej instancji cases resolved (tried) in courts of the first instance					
	ogółem total			w tym sposób załatwienia odwołań of which manner of handling appeals		
				uwzględnio- no roszcze- nie w ca- łości lub w części claim recognized completely or partially	zawarto ugodę conciliation	oddalono dismissed

SĄDY OKRĘGOWE^c — WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (sądy pracy i ubezpieczeń społecznych)
REGIONAL^c COURTS — LABOUR AND SOCIAL SECURITY DEPARTMENTS (labour and social security courts)

OGÓŁEM TOTAL	2830	10335	9907	7996	1200	619	650
w tym sprawy: of which cases:							
Związane z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia: Related to termination of employment contract without prior notice:							
z winy pracownika fault of the employee	71	249	313	197	36	17	16
bez winy pracownika no fault of the employee	15	31	29	20	1	—	2
O wynagrodzenie za pracę Related to wages and salaries	895	2470	2412	2208	428	141	160
Dotyczące dochodzenia świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ^a Concerning assertions of rights to benefits from the Guaranteed Employee Benefit Fund ^a	.	40	22	57	2	—	3
O odszkodowanie: Damages:							
z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych ^b for accidents at work or occupational diseases ^b	190	346	344	265	41	8	49
za mienie: niepowierzone pracownikowi . . for property: not entrusted to the employee	115	188	166	153	44	15	15
powierzone pracownikowi . . . entrusted to the employee	409	446	380	320	104	32	31

^a Na podstawie ustawy z dnia 29 XII 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. 1994 r. Nr 1, poz. 1) z późniejszymi zmianami. ^b Z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie. ^c W 1995 r. — wojewódzkie.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a On the basis of the Law on the Protection of Employee Claims in Cases of Employer Insolvency, dated 29 XII 1993 (Journal of Laws 1994 No. 1, item 1) with later amendments. ^b Excluding private farms in agriculture. ^c In 1995 — voivodship.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 17 (91). SPRAWY Z ZAKRESU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

CASES RELATED TO SOCIAL SECURITY

RODZAJE SPRAW	1995	2000	2001	2002		TYPE OF CASE
	sprawy załatwione (rozpoznane) w sądach pierwszej instancji <i>cases resolved (tried) in courts of the first instance</i>					
	ogółem <i>total</i>			w tym sposób załatwienia odwołań od decyzji organu rentowego <i>of which decisions by pension provider appealed</i>		
				oddalono odwołanie <i>appeal dismissed</i>	zmieniono decyzję w całości lub w części <i>decision changed partially or totally</i>	

SĄDY REJONOWE^a — WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (sądy pracy i ubezpieczeń społecznych)
DISTRICT COURTS^a — LABOUR AND SOCIAL SECURITY DEPARTMENTS (labour and social security courts)

OGÓŁEM	733	32903	16284	9212	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases related to:
O odszkodowanie z tytułu wypadku:					Damages for accident:
przy pracy w gospodarstwie rolnym . . .	37	1973	1178	592	at work in agriculture farms
w drodze do pracy lub z pracy	100	7152	4089	2458	on the way to work or on
przy pracy lub choroby zawodowej	171	7642	3976	2305	the way back from work
O zasiłek:					at work or occupational
rodzinny	35	1102	653	155	disease
chorobowy, wyrównawczy lub opiekuńczy	177	7044	2702	1955	Concerning benefit:
Świadczenia rehabilitacyjne	18	1456	769	392	family
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego . .	59	2406	1180	606	sick, compensatory or nur-
Ustalenie stopnia niepełnosprawności	26	1878	1013	435	sing
					Rehabilitation benefits
					Alimony fund benefits
					Determination of the group of
					disability

SĄDY OKRĘGOWE^b — WYDZIAŁY PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH (sądy pracy i ubezpieczeń społecznych)
REGIONAL COURTS^b — LABOUR AND SOCIAL SECURITY DEPARTMENTS (labour and social security courts)

OGÓŁEM	128462	282189	409959	272044	123962	68408	TOTAL
w tym sprawy:							of which cases related to:
Z powszechnego zaopatrzenia emerytalnego (wraz z dodatkami):							Common retirement pay benefit (with appendages):
o emeryturę	18972	41187	95423	36803	12469	5803	retirement pay
o rentę: z tytułu niezdolności do pracy	40864	113474	143570	132407	70304	43027	pension resulting from an
rodzinną	4762	10569	18213	10315	4413	1609	inability to work
O emeryturę lub rentę:							family pension
żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Służby Granicznej, Służby Więziennej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej oraz członków ich rodzin	12334 ^d	5079	4445	4044	1844	978	Concerning retirement pay and pension:
osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i ich rodzin	4115	4800	5180	5128	2645	1884	professional soldiers, functionaries of the: Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, Penitentiary Staff, State Fire Department, Customs Service as well as members of their families
rolników indywidualnych przekazujących gospodarstwa rolne na własność Skarbu Państwa lub następcom	12418	12885	15139	8024	4783	1763	natural persons conducting their own economic activity and their families
O zasiłek rodzinny	2265	1016	1268	530	253	83	farmers transferring farm ownership to the State Treasury or to successors
							Concerning family benefit

^a Sądy rejonowe rozpoznają sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych od 1 X 2001 r. ^b W 1995 r. — wojewódzkie. ^c Do 28 VI 2002 r. — Urzędu Ochrony Państwa. ^d Dotyczy spraw o szczególne zaopatrzenie emerytalne (górnictwo, kolejowe i inne).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a District courts have tried cases related to social security since 1 X 2001. ^b In 1995 — voivodship. ^c Until 28 VI 2002 — of the Office of State Protection. ^d Concerning extraordinary retirement pension (mining, railway and other).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 18 (92). **SPRAWY RODZINNE**
FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
SPRAWY ZAŁATWIONE W SĄDACH PIERWSZEJ INSTANCJI CASES RESOLVED IN COURTS OF FIRST INSTANCE					
Rozwody	41887	47112	50310	50424	<i>Divorces</i>
Separacje ^a	x	2013	3145	3353	<i>Separations^a</i>
Alimony	185980	176728	167790	158802	<i>Alimony</i>
SPRAWY NIELETNICH ^b CASES CONCERNING JUVENILES ^b					
W postępowaniu wyjaśniającym <i>In investigation proceedings</i>					
OGÓŁEM	103678	110826	115356	108485	TOTAL
Nie wszczęto postępowania lub wszczęte umorzono w związku z:					<i>Proceedings not begun or begun and discontinued due to:</i>
demoralizacją	2782	3355	3752	3948	<i>demoralization</i>
czynami karnymi	13809	13691	14016	13969	<i>punishable acts</i>
Przekazano szkołom i organizacjom społecznym w związku z:					<i>Transferred to schools and social organizations due to:</i>
demoralizacją	140	79	87	58	<i>demoralization</i>
czynami karnymi	423	354	358	213	<i>punishable acts</i>
Załatwiono w inny sposób ^c :					<i>Resolved in another manner^c:</i>
w związku z demoralizacją	6752	7465	8079	7613	<i>due to demoralization</i>
w tym umorzono postępowanie	4304	4098	4937	4862	<i>of which proceedings discontinued</i>
w związku z czynami karnymi	36590	36716	36582	32464	<i>due to punishable acts</i>
w tym umorzono postępowanie	19500	17901	18567	17246	<i>of which proceedings discontinued</i>
Skierowano na posiedzenie lub rozprawę w związku z:					<i>Directed to a session or hearing due to:</i>
demoralizacją	7642	10242	11672	12191	<i>demoralization</i>
czynami karnymi	35540	38924	40810	38029	<i>punishable acts</i>
Na posiedzeniu lub rozprawie <i>At session or hearing</i>					
Orzeczono środki wychowawcze w związku z:					<i>Educative measures adjudicated due to:</i>
demoralizacją	7386	10169	11359	12296	<i>demoralization</i>
czynami karnymi	30519	34660	35628	33827	<i>punishable acts</i>
Orzeczono środki poprawcze	1946	1509	1498	1542	<i>Correctional measures adjudicated</i>
Orzeczono inne środki i kary	60	34	26	30	<i>Punitive and other measures adjudicated</i>
Załatwiono w inny sposób ^d w związku z:					<i>Resolved in another manner^d due to:</i>
demoralizacją	848	1508	1562	1528	<i>demoralization</i>
czynami karnymi	4098	5867	5761	6125	<i>punishable acts</i>

^a Ustawa z dnia 21 V 1999 r. o zmianie ustaw Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 52, poz. 532). ^b Dane dotyczą osób; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 61. ^c Między innymi przekazano prokuraturom i innym sądom. ^d Umorzono, przekazano m.in. prokuraturom i innym sądom.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Law on the Amendment of the Family and Guardianship Code, Civil Code, Code of Civil Proceedings and some other laws, dated 21 V 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532). ^b Data relate to persons; see general notes, item 11 on page 61. ^c Among others handed over to prosecutor's offices and other courts. ^d Discontinued, handed over to prosecutor's offices and other courts.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 19 (93). NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z DEMORALIZACJĄ WEDŁUG WIEKU^d

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL MEASURES WERE ADJUDICATED BY COMMON COURTS FOR DEMORALIZATION BY AGE^d

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2001	
	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys
OGÓŁEM TOTAL	8878	6918	9441	7323
Do 12 lat Up to	2801	2494	2736	2432
13	1290	1121	1405	1215
14	1103	783	1210	875
15	1367	917	1596	1079
16	1532	1043	1653	1149
17 lat	785	560	841	573

a W momencie orzekania środka wychowawczego; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 62.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a At the moment of adjudicating the educational measure; see general notes, item 12 on page 62.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 20 (94). NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE ADJUDICATED AND UPHELD BY COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2001		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
OGÓŁEM	25667	22992	25976	23070	TOTAL
WEDŁUG WIEKU ^a BY AGE ^a					
13 lat	3678	3281	3792	3318	13
14	5591	4981	5797	5062	14
15	7541	6696	7912	7000	15
16 lat	8857	8034	8475	7690	16

a W momencie popełnienia czynu karalnego.

a When punishable act was committed.

TABL. 20 (94). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI (cd.)**

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE ADJUDICATED AND UPHELD BY COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2001		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
Przeciwko życiu i zdrowiu . . .	3716	3264	3718	3277	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk	17	16	14	10	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk	1396	1218	1350	1198	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	1795	1581	1704	1495	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa związane z narko- manią — ustawa z dnia 26 IV 1997 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami	470	420	610	539	Crimes involved with drug addiction — law dated 26 IV 1997 (Journal of Laws No. 75, item 468) with later amendments
Przeciwko bezpieczeństwu pow- szecznemu i bezpieczeństwu w komunikacji	289	266	388	370	Against public safety and safety of transport
Przeciwko wolności, wolności su- mienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności . . .	823	692	849	725	Against freedom, freedom conse- cience and religion, sexual free- dom and morals
w tym:					of which:
Groźba karalna i zmuszanie — art.190 i 191 Kk	594	477	614	495	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 Kk	49	46	89	89	Rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece . . .	50	45	88	72	Against the family and custody
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk . .	39	36	79	66	Of which cruelty to family or to other dependent or helpless per- son — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cie- lesnej	527	420	555	434	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	64	56	71	63	Against the activities of state in- stitutions and local self-govern- ment
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcyjnar- iusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	32	28	19	18	Infringins bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynności urzędowe organu administracji rządowej, samorządowej lub par- stwowej — art. 224 § 1 Kk	7	7	1	1	Exerting influence on the activity of an organ of the government administration, local self-govern- ment or State administration — Art. 224 § 1 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcyjnar- iusza publicznego — art. 224 § 2 Kk	9	9	14	11	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Criminal Code
Znieważenie funkcyjnarusza publi- cznego lub poniżanie albo zniew- ażanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk	13	10	26	23	Insulting or belittling a public official or belittling or insulting a cons- titutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code

WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW
BY SELECTED TYPE OF CRIME

TABL. 20 (94). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH W ZWIĄZKU Z CZYNAMI KARALNYMI (dok.)**

JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE ADJUDICATED AND UPHELD BY COMMON COURTS WITH RESPECT TO PUNISHABLE ACTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2001		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	ogółem total	w tym chłopcy of which boys	
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	81	57	124	87	Against the judiciary
W tym fałszywe zeznania — art. 233 Kk	40	26	77	53	Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publicz- nemu	109	97	122	105	Against public order
Przeciwko wiarygodności doku- mentów	418	342	482	390	Against the reliability of docu- ments
W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 Kk	282	235	327	255	Of which falsifying documents — Art. 270 Criminal Code
Przeciwko mieniu	18488	16720	18615	16654	Against property
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk . .	2924	2644	3345	3006	Property theft — Art. 278 Criminal Code
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk	6129	5936	5244	5079	Burglary — Art. 279 Criminal Code
Rozbój — art. 280 Kk	2152	1991	2100	1946	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	47	44	38	36	Theft with assault — Art. 281 Cri- minal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	695	663	625	595	Criminal coercion — Art. 282 Cri- minal Code
Przeciwko obrotowi gospodar- czemu	77	75	64	60	Against economic activity
W tym akcyza — ustawa z dnia 2 XII 1993 r. (Dz. U. Nr 127, poz. 584) z późniejszymi zmianami . . .	6	6	—	—	Of which excise — law dated 2 XII 1993 (Journal of Laws No. 127, item 584) with later amendments
Przestępstwa skarbowe^a — Ko- deks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	30	29	13	11	Treasury crimes^a — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments

^a Łącznie z akcyzą.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including excise.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 21 (95). **NIELETNI, WOBEC KTÓRYCH PRAWOMOCNIE ORZECZONO ŚRODKI WYCHOWAWCZE, POPRAWCZE LUB KARY W SĄDACH POWSZECHNYCH WEDŁUG RODZAJÓW ŚRODKÓW**
JUVENILES WITH RESPECT TO WHOM EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES OR PENALTIES WERE ADJUDICATED AND UPHELD BY COMMON COURTS BY TYPE OF MEASURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000		2001		SPECIFICATION
	w związku z in relation to				
	demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi puni- shable acts	demora- lizacją demora- lization	czynami karalnymi puni- shable acts	
NIELETNI	8878	25667	9441	25976	JUVENILES
Środki wychowawcze:					Educative measures:
nadzór:					supervision by:
kuratora	3570	9296	3955	9676	probation officer
rodziców	1300	5368	1302	5361	parents
umieszczenie w:					placed in:
zakładzie wychowawczym	355	447	80	93	educational institution
placówce opiekuńczo-wychowawczej	642	536	686	721	other care and education centres
skierowanie do ośrodka kuratorskiego	154	152	209	189	directed to probation officer's cen- tre
zobowiązanie do określonego zachowania	1293	2837	1545	3380	obligation to certain behaviour
upomnienie	2604	8270	2663	8010	reprimand
inne	244	557	208	410	others
Zakład poprawczy	1	1173	—	1144	Correctional centre
w tym z warunkowym zawieszeniem	1	751	—	704	of which with temporary suspension
Pozbawienie wolności	x	4	x	1	Imprisonment

U w a g a. W podziale według środków wychowawczych nieletni może być wykazany kilkakrotnie, ponieważ sąd może orzec kilka rodzajów środków.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Note. In the division by adjudicated educational measures, juvenile may be shown several times, because the court may adjudicate a number of educational measures.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 22 (96). **NIELETNI WEDŁUG WYKONYWANYCH ŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH LUB POPRAWCZYCH**
JUVENILES BY EDUCATIONAL OR CORRECTIONAL MEASURES ADJUDICATED

RODZAJE ŚRODKÓW	1995	2000	2001	2002	TYPE OF MEASURE
Nadzór:					<i>Supervision by:</i>
kuratora	32720	39389	42864	42230	<i>probation officer</i>
w tym społeczno	.	22914	25096	25196	<i>of which voluntary</i>
rodziców	14592	15706	16580	15434	<i>parents</i>
Umieszczenie w:					<i>Placed in:</i>
zakładzie poprawczym	2407	2349	2341	2212	<i>correctional centre</i>
zakładzie wychowawczym	3498	4471	4653	4703	<i>educational institution</i>
placówce opiekuńczo-wychowawczej	2171	2408	2862	2913	<i>other care and education centres</i>
Skierowanie do ośrodka kuratorskiego	467	866	975	1152	<i>Directed to probation officer's centre</i>

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 23 (97). **ZAKŁADY POPRAWCZE, PLACÓWKI RESOCJALIZACYJNE, SCHRONISKA DLA NIELETNICH**
Stan w dniu 31 XII
CORRECTIONAL CENTRES, RESOCIALIZATION CENTRES, DETENTION CENTRES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Zakłady poprawcze					Correctional centres
Zakłady	28	26	26	26	<i>Institutions</i>
Wychowankowie	1451	1622	1322	1385	<i>Inmates</i>
Placówki resocjalizacyjne^a (młodzieżowe ośrodki wychowawcze)					Resocialization centres^a (youth education centres)
Placówki	48	48	52	49	<i>Institutions</i>
Wychowankowie	2779	2866	3303	3083	<i>Inmates</i>
Schroniska dla nieletnich					Detention centres
Schroniska	20	18	18	18	<i>Institutions</i>
Zatrzymani	519	601	609	581	<i>Detainees</i>

^a Dotyczy placówek całodobowych; w latach 1995 i 2000 — stan w dniu 31 X.
Źródło: w zakresie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich — dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
^a Concern round-the-clock centres; in 1995 and 2000 — as of 31 X.
Source: with regard to correctional centres and detention centres — data of the Ministry of Justice.

TABL. 24 (98). **MAŁOLETNI POD NADZOREM SĄDÓW**
Stan w dniu 31 XII
JUVENILES UNDER COURT SUPERVISION
As of 31 XII

MAŁOLETNI	1995	2000	2001	2002	JUVENILES
OGÓŁEM	162134	171729	177994	165777	TOTAL
w tym sieroty naturalne	6130	6854	6857	6063	<i>of which natural orphans</i>
W tym umieszczeni w:					<i>Of which those placed in:</i>
rodzinach zastępczych	36894	40650	41925	39683	<i>foster homes</i>
placówkach opiekuńczo-wychowawczych	30277	30748	32139	28735	<i>care and education centres</i>

U w a g a. Nadzór sądu sprawowany jest wobec osób małoletnich (poniżej 18 lat), które są sierotami naturalnymi lub których rodziców sąd pozbawił władzy rodzicielskiej, ograniczył ją lub zawiesił.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Note. Court's supervision is exercised with regard to juveniles (under 18 years) who are natural orphans or whose parents have been deprived of parental rights, or whose rights have been restricted or suspended.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 25 (99). **SZKOLNICTWO W ZAKŁADACH POPRAWCZYCH, PLACÓWKACH RESOCJALIZACYJNYCH I SCHRONISKACH DLA NIELETNICH**

Stan na początku roku szkolnego

EDUCATION IN CORRECTIONAL CENTRES, RESOCIALIZATION CENTRES AND DETENTION CENTRES*As of the beginning of the school year*

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995/96		2000/01		2001/02		2002/03		SPECIFICATION
	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	szkoły schools	ucz- niowie pupils	
Zakłady poprawcze									Correctional centres
Szkoły podstawowe . . .	28	1157	22	152	18	163	18	203	Primary schools
Gimnazja	x	x	25	421	26	629	26	901	Lower secondary schools
Szkoły ponadpodstawo- we:									Upper secondary (post- primary) schools:
zasadnicze (zawodo- we)	23	462	25	467	26	328	26	301	basic vocational
licea zawodowe . . .	—	—	1	9	1	7	1	3	vocational secondary
Placówki resocjaliza- cyjne^a (młodzieżowe ośrodki wychowawcze)									Resocialization centres^a (youth education cen- tres)
Szkoły podstawowe . . .	38	2289	32	722	29	514	17	257	Primary schools
Gimnazja	x	x	39	1369	41	1872	29	1227	Lower secondary schools
Szkoły ponadpodstawo- we:									Upper secondary (post- primary) schools:
zasadnicze (zawodo- we)	25 ^b	886 ^b	23	827	23	780	1	45	basic vocational
licea zawodowe . . .	—	—	2	48	2	50	—	—	vocational secondary
Szkoły ponadgimnazjal- ne:									Upper secondary schools:
zasadnicze szkoły za- wodowe	x	x	x	x	x	x	7	95	basic vocational
licea ogólnokształcące	x	x	x	x	x	x	2	58	general secondary
Schroniska dla nielet- nich									Detention centres
Szkoły podstawowe . . .	6	176	8	156	7	154	7	95	Primary schools
Gimnazja	x	x	8	217	8	362	8	245	Lower secondary schools
Szkoły ponadpodstawo- we — zasadnicze (za- wodowe)	4	41	3	107	6	114	6	36	Upper secondary (post- primary) schools — basic vocational

^a Dotyczy placówek całodobowych. ^b Łącznie ze szkołami przysposabiającymi do pracy zawodowej.

Uwaga. W przypadku szkół prowadzonych wspólnie przez zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich — szkoły wykazano w zakładach poprawczych, uczniów — odpowiednio w danych placówkach.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

^a Concern round-the-clock centres. ^b Including job-training schools.

Note. In the case of schools administered jointly by correctional centres and detention centres for juveniles, these schools are shown in correctional centres, while pupils are shown respectively in centre data.

Source: data of the Ministry of Justice and Ministry of National Education and Sports.

TABL. 26 (100). RODZINNE OŚRODKI DIAGNOSTYCZNO-KONSULTACYJNE (z filiami)
FAMILY DIAGNOSTIC AND ADVISORY CENTRES (with branches)

LATA YEARS	Ośrodki Centres	Filie Branches	Wydane opinie w sprawach Opinions issued in cases concerning			Osoby badane Persons examined
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII		nietletnich juveniles	opiekuń- czych custody	rozwo- dowych divorce	
1995	66	5	6429	7353	5533	45508
2000	65	2	6066	6799	4603	52740
2001	65	2	6696	6902	4337	53360
2002	65	2	6634	7115	4250 ^a	54290

a Ponadto w sprawach o separację — 161 opinii.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Moreover, 161 opinions in separation cases.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 27 (101). ORZECZENIA SĄDÓW POWSZECHNYCH PIERWSZEJ INSTANCJI
W SPRAWACH KARNYCH DOROSŁYCH
ADJUDICATIONS OF COMMON COURTS OF FIRST INSTANCE
IN CRIMINAL CASES INVOLVING ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000			2001			2002			
	ogółem total	w tym w sprawach z oskarżenia of which in cases involving		ogółem total	w tym w sprawach z oskarżenia of which in cases involving		ogółem total	w sprawach z oskarżenia in cases involving		
		pub- licznego indict- ment	prywat- nego private accusa- tion		pub- licznego indict- ment	prywat- nego private accusa- tion		pub- licznego indict- ment	prywat- nego private accusa- tion	w trybie art. 55, § 1 kpk w zwi- ązku z art. 330, § 2 kpk ^a in res- pect to art. 55, § 1 ^a in connec- tion with art. 330, § 2 ^a
Osądzono Cases heard	300123	292240	7821	393042	386270	6727	427046	420289	6668	89
Skazano Sentences	250154	248831	1284	340565	339280	1278	368240	367139	1098	3
Uniewinniono Acquittals	9980	9231	747	10537	9844	684	11244	10570	635	39
Odstąpiono od wymierzenia kary Punishment withheld	1460	1234	226	1580	1359	221	1819	1607	212	—
Warunkowo umorzono postępo- wanie Proceedings provisionally dis- continued	23399	22651	744	26324	25820	497	30124	29590	529	5
Umorzono Discontinued	15130	10293	4820	14036	9967	4047	15619	11383	4194	42

a Dotyczy powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Criminal Proceedings Code; concerning re-issued decisions of the prosecutor regarding refusals to institute or discontinue proceedings.
Source: data of the Ministry of Justice.

Uwaga do tablic 28—30

Dane o dorosłych skazanych prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego podano łącznie z osobami skazanymi za przestępstwa popełnione za granicą.

Note to tables 28—30

The data on adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment are presented jointly with persons sentenced for crimes committed abroad.

TABL. 28 (102). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**

ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME^a

RODZAJE PRZESTĘPSTW	1995	2000	2001		TYPE OF CRIME
			ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
OGÓŁEM	195455^b	222815	315013^c	294422	TOTAL
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu . .	16764	21418	23445	22085	Against life and health
w tym:					of which:
Zabójstwo — art. 148 Kk	523	480	578	511	Homicide — Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 Kk (Uszkodzenie ciała)	7108	6867	6840	6514	Damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code (Bodily harm)
Udział w bójkę lub pobiciu — art. 158 i 159 Kk	6694	10511	10974	10469	Participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przestępstwa związane z narkoma- nią — ustawa z dnia 26 IV 1997 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 468) z późniejszymi zmianami ^d . . .	1864	2878	4300	3972	Crimes involved with drug addiction — law dated 26 IV 1997 (Journal of Laws No. 75, item 468) with later amendments ^d
Przeciwko bezpieczeństwu po- wszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	12636	11020	86271	84257	Against public safety and sa- fety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a Kk ^e	x	4	75623	74369	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^e
Przeciwko wolności, wolności su- mienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności (Prze- ciwko wolności i obyczajności)	7372	9465	10304	9667	Against freedom, freedom con- science and religion, sexual freedom and morals (Against freedom and decorum)
w tym:					of which:
Groźba karalna i zmuszanie — art. 190 i 191 Kk	5733	7211	7743	7168	Punishable threat and coercion — Art. 190 and 191 Criminal Code
Zgwałcenie — art. 197 Kk	914	776	919	913	Rape — Art. 197 Criminal Code
Prezentowanie lub produkowanie treści pornograficznych — art. 202 Kk	6	12	9	7	Presenting or producing por- nographic content — Art. 202 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece (Przeciwko rodzinie, opiece i młodzieży)	26764	34578	33889	32950	Against the family and custo- dy (Against the family, custo- dy and youth)
w tym:					of which:
Znęcanie się nad członkiem ro- diny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 Kk . .	11282	13474	13193	12881	Cruelty to family member or to other dependent or helpless per- son — Art. 207 Criminal Code
Uchylenie się od obowiązku ali- mentacyjnego — art. 209 Kk . .	15386	20984	20528	19948	Avoidance of duty of alimony — Art. 209 Criminal Code

^a W nawiasach podano nazwy przestępstw według Kodeksu karnego z 1969 r.; patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 62.
^b Ponadto skazano prawomocnie 16 tys. osób. ^c W tym recydywiści (art. 64 § 1 i 2 Kk) — 203 osoby. ^d W 1995 r. z ustawy z dnia 31 I 1985 r. o zapobieganiu narkomanii (Dz. U. Nr 4, poz. 15) z późniejszymi zmianami, w latach 2000 i 2001 łącznie ze skazanymi z tej ustawy. ^e Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Names of crimes from the Criminal Code of 1969 are given in parenthesis; see general notes, item 13 on page 62.
^b Moreover, 16 thous. persons lawfully were sentenced. ^c Of which recidivists (Art. 64 § 1 and 2 Criminal Code) — 203 people.
^d In 1995 from the Law on the Prevention of Drug Addiction, dated 31 I 1985 (Journal of Laws No. 4, item 15) with later amendments, in 2000 and 2001 including sentenced on the basis of above mentioned Law. ^e Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 28 (102). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
SCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (cd.)ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME^a (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	1995	2000	2001		TYPE OF CRIME
			ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	480	304	425	357	Against good name and per- sonal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (Przeciwko działal- ności instytucji państwowych i społecznych)	5352	4609	5137	4671	Against the activities of state institutions and local self- government (Against the ac- tivities of state and public in- stitutions)
w tym:					of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcyj- nariusza publicznego — art. 222 i 223 Kk	2078	1202	1250	1160	Infringing bodily inviolability or active assault on a public of- ficial — Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na czynno- ści urzędowe organu admini- stracji rządowej, samorządowej lub państwowej — art. 224 § 1 Kk	x	277	297	265	Exerting influence on the activity of an organ of the govern- ment administration, local self- government or State admini- stration — Art. 224 § 1 Crimi- nal Code
Wywieranie wpływu na funkcyj- nariusza publicznego — art. 224 § 2 Kk (Czynny opór)	1477	1396	1609	1461	Exerting influence on a public official — Art. 224 § 2 Crimi- nal Code (Active resistance)
Znieważenie funkcjonariusza pu- blicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie or- ganu konstytucyjnego RP — art. 226 Kk (Znieważenie funk- cjonariusza lub organu publicz- nego)	1367	1078	1216	1076	Insulting or belittling a public official or belittling or insult- ing constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code (Insult- ing a public official or public authority)
Przeciwko wymiarowi sprawiedli- wości	3640	5685	6489	5844	Against the judiciary
W tym fałszywe zeznania — art. 233 Kk	1411	2096	2463	1962	Of which false testimony — Art. 233 Criminal Code
Przeciwko porządkowi publiczne- mu	2049	2914	3516	3249	Against public order
Przeciwko wiarygodności doku- mentów (Przeciwko dokumen- tom)	12722	16275	15986	13329	Against the reliability of docu- ments (Against documents)
W tym fałszowanie dokumentów — art. 270 Kk	10146	13435	12928	10767	Of which falsifying documents — Art. 270 Criminal Code
Przeciwko mieniu (Przeciwko mie- niu społecznemu; Przeciwko mie- niu prywatnemu)	101815	100150	110858	102106	Against property (Against pu- blic property; Against private property)
w tym:					of which:
Kradzież rzeczy — art. 278 Kk (Kradzież; Zagarnięcie mienia)	31808	23061	26473	23968	Property theft — Art. 278 Criminal Code (Theft; Seizure of property)
Kradzież z włamaniem — art. 279 Kk (Kradzież w sposób zuchwały)	32887	32424	30158	29599	Burglary — Art. 279 Criminal Code (Impudent theft with burglary)
Rozbój — art. 280 Kk	5331	8502	10053	9678	Robbery — Art. 280 Criminal Code
Kradzież rozbójnicza — art. 281 Kk	150	314	416	401	Theft with assault — Art. 281 Criminal Code
Wymuszenie rozbójnicze — art. 282 Kk	513	966	1310	1279	Criminal coercion — Art. 282 Criminal Code

^a Notka patrz na str. 89.ª See footnote on page 89.

TABL. 28 (102). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)**

ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME^a (cont.)

RODZAJE PRZESTĘPSTW	1995	2000	2001		TYPE OF CRIME
			ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	
Przeciwko obrotowi gospodarcze- mu (Przestępstwa gospodarcze)	3334	9658	11529	9680	Against economic activity (Com- mercial crimes)
W tym akcyza — ustawa z dnia 2 XII 1993 r. (Dz. U. Nr 127, poz. 584) z późniejszymi zmia- nami	1713	45	6	6	Of which excise — law dated 2 XII 1993 (Journal of Laws No. 127, item 584) with later amendments
Przestępstwa skarbowe — Ko- deks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z póź- niejszymi zmianami ^b	897	3597	5432	4619	Treasury crimes — Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments ^b

^a Notka patrz na str. 89. ^b Do 16 X 1999 r. dotyczy przestępstw z ustawy karnej skarbowej z dnia 26 X 1971 r. (Dz. U. Nr 28, poz. 260) z późniejszymi zmianami; od 17 X 1999 r. łącznie z akcyzą.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a See footnote on page 89. ^b Until 16 X 1999 concerning offences of the Treasury Penal Law, dated 26 X 1971 (Journal of Laws No. 28, item 260) with later amendments; since 17 X 1999 including excise.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 29 (103). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY SEX AND AGE

WIEK W CHWILI POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA AGE AT THE MOMENT OF COMMITTING CRIME	1995	2000	2001		1995	2000	2001
			ogółem total	w tym męż- czyźni of which men	na 10 tys. ludności danej grupy wieku per 10 thous. population age group		
OGÓŁEM TOTAL	195455^a	222815	315013	294422	68,6	74,6	104,4
17—20 lat	44206	53796	63406	60262	176,1	202,1	235,9
21—24	26127	35830	48468	45645	117,8	141,4	189,3
25—29	25689	30750	44848	41852	105,0	109,6	154,4
30—34	26802	25128	35571	33131	101,1	103,5	144,4
35—39	27923	24914	35532	32830	86,5	95,0	139,9
40—44	20765	23517	35716	33007	65,2	74,1	116,3
45—49	10984	15035	25880	23993	42,2	48,4	82,3
50—59	8983	10271	19654	18293	25,3	24,9	45,2
60 lat i więcej and more	3976	3575	5938	5409	6,5	5,6	9,2

^a Ponadto skazano prawomocnie 16 tys. osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Moreover, 16 thous. persons lawfully were sentenced.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 30 (104). DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA
SCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARYADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF PUNISHMENT

A. RODZAJE I WYMIAR KARY

TYPE OF PUNISHMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	195455^a	222815	315013	TOTAL
w tym:				of which:
Grzywna^b	49997	33699	64475	Fine^b
W tym z warunkowym zawieszeniem wy-	x	1773	2564	Of which with conditional suspension of
konania kary				punishment
Ograniczenie wolności	7306	14796	28507	Restriction of freedom
z orzeczeniem:				with adjudication of:
obowiązku wykonywania nieodpłatnej				the obligation to perform supervised un-
kontrolowanej pracy na określone	7092	14507	28048	paid work for specified goals
cele				
potrącenia z wynagrodzenia za pracę	213	289	459	deductions from wages and salaries for
na określony cel				work for a specified goal
skierowania do pracy	1	x	x	enforcement of employment
Wymiar kary:				Type of punishment:
z warunkowym zawieszeniem wyko-	x	1445	1696	with conditional suspension of pu-
nia kary				nishment
do 6 miesięcy	5704	8065	17314	up to 6 months
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1360	6724	11190	over 6 months to 1 year
powyżej 1 roku do 2 lat	242	7	3	over 1 year to 2 years
Pozbawienie wolności	138120^f	174184	221762	Imprisonment
bezwzględne	32324 ^c	30687	36943	absolute
z warunkowym zawieszeniem wykona-	105796	143497	184819	with conditional suspension of punish-
nia kary				ment
w tym z zastosowaniem dozoru . . .	37491	56876	61846	of which supervision
Wymiar kary:				Type of punishment:
poniżej 3 miesięcy	x	573	2345	below 3 months
3 miesiące	935	3452	7635	3 months
4 i 5 miesięcy	1946	6137	10886	4 and 5 months
6 miesięcy	17649	22564	32568	6 months
powyżej 6 miesięcy poniżej roku . .	24572	33673	42506	over 6 months below 1 year
rok	51042	52792	60227	1 year
powyżej roku do 2 lat	33663	48379	56307	over 1 year to 2 years
powyżej 2 poniżej 3 lat	1449	1676	2576	over 2 years below 3 years
3 lata	3494	2114	2727	3 years
powyżej 3 poniżej 5 lat	1827	1616	2917	over 3 years below 5 years
5 lat	702	372	664	5 years
powyżej 5 do 10 lat	632	641	161	over 5 years to 10 years
powyżej 10 do 15 lat	181	195	243	over 10 years to 15 years
25 lat pozbawienia wolności	28	49	113	25 years imprisonment
Dożywotnie pozbawienie wolności	.	12	20	Life imprisonment
Grzywna orzeczona obok kary poz-	94051	65655	81439	Fine in addition to imprisonment
bawienia wolności				
Środki wychowawcze lub poprawcze^d	32	—	—	Educational and correctional measu-
				res^d

^a Ponadto skazano prawomocnie 16 tys. osób. ^b W 1995 r. — grzywna wymierzona samoistnie. ^c Łącznie z karą 25 lat pozbawienia wolności. ^d W odniesieniu do osób, które popełniły przestępstwo w wieku 17 lat.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Moreover, 16 thous. persons lawfully were sentenced. ^b In 1995 — independent fine. ^c Including 25 years imprisonment. ^d In relation to persons who committed a crime before the age of 17.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 30 (104). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARZENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG WYMIARU KARY (dok.)**

ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF PUNISHMENT (cont.)

B. GRZYWNY

FINES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Według wymiaru grzywny By size of fine							
		50 zł i mniej 50 zł and less	51— —100	101— —200	201— —300	301— —500	501— —1000	1001— —2000	2001 zł i więcej 2001 zł and more
Grzywna 2000	33699	18	335	1359	3051	7937	15032	4260	1707
<i>Fine</i>									
2001	64475	45	542	2154	5676	15067	29829	8577	2585
Grzywna orzeczona obok kary po- 2000	65655	33	917	3619	6922	17379	26516	7000	3269
zbawienia wolności <i>Fine in addition to imprisonment</i> 2001	81439	51	1024	4481	9078	21377	32735	8971	3722

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 31 (105). **PRAWOMOCNE ORZECZENIA W SPRAWACH O WYKROCZENIA^a**ADJUDICATIONS UPHELD IN PETTY OFFENCES^a

LATA ORZECZENIA	Ogółem Total	W tym za wykroczenia przeciwko Of which offences against				YEARS ADJUDICATIONS
		porządkowi i spoko- jowi publicz- nemu — art. 51 i 58 Kw public peace and order — Art. 51 and 58 Petty Offences' Code	bezpieczeń- stwu osób i mienia — art. 70 § 2 i art. 77 Kw safety of people and property — Art. 70 § 2 and Art. 77 Petty Offences' Code	bezpieczeń- stwu i porzą- dkowi w ko- munikacji ^b — rozdz. XI Kw traffic safety and order ^b — Chapter XI Petty offences' Code	mieniu — rozdz. XIV Kw property — Chapter XIV Petty Offences' Code	
OGÓŁEM . . . 1995	565158	48977	3486	349332	28077	TOTAL
2000	598214	45171	2487	316149	95013	
2001	512414	44496	2021	205619	104967	
2002	338626	27630	6172	123405	86777	
w tym w postępo- waniu zwykłym	279875	24082	735	104228	66853	of which ordinary proceedings
w tym:						of which:
Orzeczone kary zasad- nicze	288588	22402	5266	105363 ^c	73700	Adjudicated principal punishments
w tym grzywny . . .	249687	17292	800	98730	58400	of which fines
Uniewinnienia	21283	2705	563	7370	5754	Acquittals
Umorzenia	20379	1560	169	8388	5193	Discontinuations

^a Orzekane do 16 X 2001 r. przez kolegia do spraw wykroczeń, od 17 X 2001 r. — przez sądy rejonowe; patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 62. ^b Od 2001 r. bez czynów, które zgodnie z nowelizacją Kodeksu karnego (ustawa z dnia 14 IV 2000 r., Dz. U. Nr 48, poz. 548) są kwalifikowane jako przestępstwa. ^c Ponadto orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów w 33958 przypadkach.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Until 16 X 2001 adjudicated by Petty Offences' Boards, since 17 X 2001 — by district courts; see general notes, item 14 on page 62. ^b Since 2001 excluding petty offences, which in accordance with the amendment of the Criminal Code (law dated 14 IV 2000, Journal of Laws No. 48, item 548) are classified as crimes. ^c Moreover, 33958 cases were adjudicated revoking the right to operate a vehicle.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 32 (106). **TYMCZASOWO ARESZTOWANI I ODBYWAJĄCY KARY**

Stan w dniu 31 XII

*PRETRAIL AND CONVICTS UNDERGOING PUNISHMENT**As of 31 XII*

A. OGÓŁEM

TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	61136	70544	79634	80467	TOTAL
w tym zatrudnieni ^a		14646	13975	15160	of which employed ^a
w tym odpłatnie	12862	10952	8857	9270	of which remunerated
Mężczyźni	59680	68815	77567	78299	Men
w tym młodociani ^b	6601	18895	21258	20274	of which young prisoners ^b
Kobiety	1456	1729	2067	2168	Women
w tym młodociane ^b	115	370	449	452	of which young prisoners ^b
Tymczasowo aresztowani	15686	22032	22730	20896	Pretrial
w tym zatrudnieni ^a		1442	1500	1454	of which employed ^a
w tym odpłatnie	1104	881	676	682	of which remunerated
W tym młodociani ^b	3244	8381	8206	6912	Of which young prisoners ^b
Skazani	44779	48006	56422	59248	Convicts
w tym zatrudnieni ^a		13204	12475	13706	of which employed ^a
w tym odpłatnie	11758	10071	8181	8588	of which remunerated
W tym młodociani ^b	3434	10803	13416	13757	Of which young prisoners ^b
Ukarani	671	506	482	323	Punished
W tym młodociani ^b	38	81	85	57	Of which young prisoners ^b

B. SKAZANI WEDŁUG WYMIARU KARY

CONVICTS BY TYPE OF PUNISHMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	45450^c	48006	56422	59248^d	TOTAL
według wymiaru odbywanej kary:					of which by type of punishment applied:
Zasadniczej	45450	46700	54978	57830	Principal
Od 1 miesiąca do 3 miesięcy		182	205	250	1 to 3 months
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	3246	1312	1377	1583	Over 3 to 6 months
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	7706	7725	8586	8665	Over 6 months to 1 year
Powyżej 1 roku do 1 roku 6 miesięcy		8002	9304	8723	Over 1 year to 1 year 6 months
Powyżej 1 roku 6 miesięcy do 2 lat	12310	6673	8244	8266	Over 1 year 6 months to 2 years
Powyżej 2 do 3 lat	8134	7185	9020	9881	Over 2 to 3 years
Powyżej 3 do 5 lat	7542	7402	9135	10492	Over 3 to 5 years
Powyżej 5 do 10 lat	4386	5082	5686	6223	Over 5 to 10 years
Powyżej 10 do 15 lat	1493	2231	2412	2621	Over 10 to 15 years
25 lat	633	861	950	1042	25 years
Dożywotnie pozbawienie wolności	—	45	59	84	Life imprisonment
Zastępczej		1306	1444	1418	Substitutive
Do 30 dni		368	421	447	Up to 30 days
Powyżej 30 dni do 180 dni		798	908	895	Over 30 to 180 days
Powyżej 180 dni do 270 dni		87	68	37	Over 180 to 270 days
Powyżej 270 dni do 12 miesięcy		35	28	25	Over 270 days to 12 months
Powyżej 12 miesięcy ^e		18	19	14	Over 12 months ^e

^a W czasie odbywania kary lub trwania tymczasowego aresztowania (za 1995 r. brak informacji dotyczących zatrudnionych nieodpłatnie). ^b W 1995 r. — w wieku 17—21 lat, w latach 2000—2002 — w wieku 15—24 lat. ^c Łącznie z ukaranymi. ^d W tym 26185 wielokrotnie karanych (11863 po raz drugi, 14322 po raz trzeci i więcej). ^e Zastępcza kara pozbawienia wolności, określona w prawomocnym wyroku przed wejściem w życie Kodeksu karnego z 1997 r.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a During punishment or temporary arrest (in 1995 do not information concerning employed free of charge). ^b In 1995 — aged 17—21, in 2000—2002 — aged 15—24. ^c Including punished. ^d Of which 26185 are previously convicted (11863 for the second time, 14322 for the third time and more time). ^e Substitutive penalty of imprisonment defined in the final judgement prior the Criminal Code of 1997 becoming binding.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 33 (107). **WARUNKOWE PRZEDTERMINOWE ZWOLNIENIA SKAZANYCH ODBYWAJĄCYCH KARĘ POZBAWIENIA WOLNOŚCI****CONDITIONAL RELEASES FROM SERVING THE FULL SENTENCE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Skazani ^a , warunkowo przedterminowo zwolnieni z zakładów karnych . . .	25651	14276	15105	18142	Convicted ^a offenders on conditional early release from penal institutions based on a motion ^b of the penal institution director ^b
na wniosek dyrektora zakładu karnego ^b	17577	7064	6742	8008	a motion of the convict, representative or attorney ^c
na wniosek własny, pełnomocnika lub obrońcy	8074	7167	8328	10093	a motion of the public prosecutor or court
na wniosek prokuratora lub sądu . . .					a motion of the professional court probation officer
na wniosek sądowego kuratora zawodowego	x	39	8	10	by court officially
przez sąd z urzędu	x	5	3	4	

^a Łącznie ze skazanymi, którym pozostało odbycie zastępczej kary pozbawienia wolności. ^b, ^c W 1995 r.: ^b — na wniosek administracji penitencjarnej, ^c — na wniosek własny, prokuratora lub sądu.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Including convicts who had to remain to undergo substitute punishment of imprisonment. ^b, ^c In 1995: ^b — a motion of penitentiary administration, ^c — a motion of the convict, public prosecutor or court.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 34 (108). **ZAKŁADY KARNE I ARESZTY ŚLEDTCZE**

Stan w dniu 31 XII

PRISONS AND REMAND PRISONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	154	156	156	156	TOTAL
Zakłady karne	84	86	86	86	Prisons
Areszty śledcze	70	70	70	70	Remand prisons

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 35 (109). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA SŁUŻBY WIĘZIENNEJ****PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES OF PENITENTIARY STAFF**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Funkcjonariusze Prison staff	Pracownicy cywilni Civilian employees		
				razem total	w tym of which	
					służba zdrowia health service	nauczyciele teachers
Przeciętne zatrudnienie	1995	21534	20759	775	512	216
Average paid employment	2000	23045	21937	1108	523	208
	2001	23152	22015	1137	531	198
	2002	23328	22142	1186	522	194
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł	2000	x	2054,90	2168,46	2537,49	2347,96
Average monthly gross wages and salaries ^a in zł	2001	x	2399,15	2302,51	2609,50	2605,58
	2002	x	2458,33	2320,10	2660,64	2631,95

^a Wynagrodzenia funkcjonariuszy przyjętych do służby przed 1 I 1999 r. nie zawierają składek na ubezpieczenia społeczne, przyjętych od 1 I 1999 r. — podaje się łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe; wynagrodzenia pracowników cywilnych podaje się ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe; patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia”, ust. 3 na str. 173.

^a Wages and salaries of prison staff, who served before 1 I 1999, do not include social security contributions, while data for those serving since 1 I 1999 are given including contributions to compulsory retirement and pension security; wages and salaries of civilian employees are given including contributions to compulsory retirement, pension and illness security; see general notes to the chapter “Wages and salaries”, item 3 on page 173.

TABL. 36 (110). PEŁNOZATRUDNIENI W SŁUŻBIE WIĘZIENNEJ
Stan w dniu 31 XII
FULL-TIME PAID EMPLOYMENT OF PENITENTIARY STAFF
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002				SPECIFICATION
				ogółem total	z wykształceniem by education			
					wyż- szym tertiary	średnim (łącznie z police- alnym) secen- dary (including post- -secen- dary)	zasad- niczym (zawo- dowym) i podsta- wowym basic vo- cational and pri- mary	
OGÓŁEM	21176	22517	22683	22853^d	6018	16222	613	TOTAL
Funkcjonariusze	20905	21988	22092	22254	5706	16019	529	Prison staff
na stanowiskach:								holding posts:
oficerskich	4048	4860	5130	5330	4944	386	x	officers
chorążych	1589	2045	2198	2242	148	2092	2	warrant officers
podoficerskich	15268	15083	14764	14682	614	13541	527	non-commissioned officers
Pracownicy cywilni	271	529	591	599	312	203	84	Civilian employees

a W tym kobiety — 3562.
Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
a Of which women — 3562.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 37 (111). SŁUŻBA ZDROWIA W ZAKŁADACH KARNYCH
Stan w dniu 31 XII
HEALTH SERVICE IN PRISONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Szpitala	14	14	14	14	Hospitals
Łóżka w szpitalach	1417	1344	1338	1344	Beds in hospitals
Izby chorych	154	157	155	157	Infirmaries
Ambulatoria	154	157	155	157	Ambulatory departments
Gabinety stomatologiczne	160	160	154	160	Stomatological offices
Apteki	35	40	37	37	Pharmacies
Zatrudnieni:					Employees:
lekarze, stomatolodzy i farmaceuci	674	703	700	693	doctors, dentists, pharmacists
w tym kobiety	475	540	525	517	of which women
personel średni	974	988	976	970	mid-level staff
w tym kobiety	905	906	896	891	of which women

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 38 (112). BIBLIOTEKI W ZAKŁADACH KARNYCH
Stan w dniu 31 XII
LIBRARIES IN PRISONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Biblioteki (bez filii)	154	156	155	155	Libraries (without branches)
Księgozbiór w tys. wol.	1641	1620	1612	1607	Books in thous. of vol.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 39 (113). SZKOLNICTWO W ZAKŁADACH KARNYCH

Stan na koniec roku szkolnego

EDUCATION IN PRISONS

As of the end of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995/96	2000/01	2001/02	2002/03	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	20	2	3	3	Primary
Gimnazja	x	9	9	10	Lower secondary
Ponadpodstawowe:					Upper secondary (post-primary):
zasadnicze (zawodowe)	45	30	28	28	basic vocational
średnie:					secondary:
ogólnokształcące	x	2	4	6	general
zawodowe	21	15	14	14	vocational
Kursy zawodowe ^a (w ciągu roku)	50	66	27	20	Vocational courses ^a (during the year)
UCZNIOWIE SZKÓŁ STUDENTS OF SCHOOLS					
Podstawowych	762	56	64	83	Primary
Gimnazjów	x	388	436	452	Lower secondary
Ponadpodstawowych:					Upper secondary (post-primary):
zasadniczych (zawodowych)	2701	2524	2628	2463	basic vocational
średnich:					secondary:
ogólnokształcących	x	92	211	341	general
zawodowych	616	688	672	663	vocational
Kursów zawodowych ^a (w ciągu roku)	1121	1085	412	186	Vocational courses ^a (during the year)

^a W latach kalendarzowych: 1995, 2000, 2001 i 2002.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a In the calendar years: 1995, 2000, 2001 and 2002.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 40 (114). SPRAWY ZAŁATWIONE PRZEZ KOMORNIKÓW

CASES RESOLVED BY COURT RECEIVERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	SPECIFICATION
OGÓŁEM	851494	970113	993349^a	TOTAL
w tym:				of which:
Egzekucja należności sądowych	365045	363410	244884	Debt enforcement in courts
Egzekucja świadczeń powtarzających się	41132	49553	43043	Enforcement of repeated performances
w tym alimentacyjnych	41063	49491	42949	of which alimonies
O zabezpieczenie roszczeń	2978	3601	4819	To secure claims
O opróżnienie lokali mieszkalnych	13222	9325	7631	To vacate dwellings
w tym bez zapewnienia lokalu so- cjalnego	9257	6612	4935	of which without providing a temporary dwelling
Egzekucja innych świadczeń niepienięż- nych	2590	3095	3527	Enforcement of other non-pecuniary performances

^a Ponadto 1630 tys. spraw (według stanu w dniu 31 XII) było w trakcie załatwiania.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Moreover, 1630 thous. cases (as of 31 XII) were being resolved.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 41 (115). **KURATORZY SĄDOWI**
Stan w dniu 31 XII
COURT PROBATION OFFICERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Kuratorzy zawodowi dla:					<i>Professional probation officers for:</i>
nieletnich	1619	1825	1893	1817	<i>juveniles</i>
dorosłych	1436	1712	2077	1796	<i>adults</i>
Kuratorzy społeczni dla:					<i>Voluntary probation officers for:</i>
nieletnich	7793	9295	9841	9495	<i>juveniles</i>
dorosłych	10146	13866	14233	15443	<i>adults</i>

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.
Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 42 (116). **ADWOKATURA**
Stan w dniu 31 XII
ATTORNEYS AT LAW
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	1995 ^a	2000	2001	2002	SPECIFICATION
Adwokaci	7277	7020	7232	7449^b	Attorneys
W tym członkowie zespołów	692	365	350	325	<i>Of which members of teams</i>
Aplikanci	391	972	980	1101	Applicants
Zespoły adwokackie	106	55	53	53	Teams of attorneys
Sprawy przyjęte^c (w ciągu roku) . .	184333	193415	268518	260859	Cases accepted^c (during the year)
Z wyboru	143376	128432	180432	173247	<i>Choice</i>
karne	42630	36844	46461	47547	<i>criminal</i>
cywilne	88615	78307	101194	97102	<i>civil</i>
inne	12131	13281	32777	28598	<i>others</i>
Z urzędu	40957	64983	88086	87612	<i>Ex officio</i>
karne	35584	52053	75858	77174	<i>criminal</i>
cywilne	4726	6822	10870	9916	<i>civil</i>
inne	647	6108	1358	522	<i>others</i>

^a Bez części prywatnych kancelarii adwokackich. ^b W tym kobiety — 1629. ^c Dotyczy spraw dorosłych i nieletnich.
Źródło: dane Naczelnej Rady Adwokackiej.
a Excluding some private attorney's offices. b Of which women — 1629. c Applies to adults and juveniles.
Source: data of the Chief Council of Attorneys.